

Jij telt mee!

Regionaal Programma VSV/JIKP 2021 – 2024

Westfriesland

Noord-Kennemerland

Joki Harms
11-5-2020

Inhoud

Samenvatting.....	3
Inleiding.....	4
1. Visie, ambitie en doelstelling VSV/JIKP programma 2021-2024	6
1.1. Visie	6
1.2. Ambitie	6
1.3. Doelstellingen.....	6
1.3.1. Verminderen VSV	6
1.3.2. VSV-ers (1 jaar later) terug naar school of aan het werk	7
1.3.3. Monitoren, ondersteunen en begeleiden JIKP.....	9
2. Programmalijnen.....	11
2.1. Programmalijn 1: Voorkomen nieuwe VSV-ers, gericht op jongeren die ingeschreven staan op een school	12
Maatregel 1: Kwetsbare Overstappen	12
Maatregel 2: Aanwezigheid in de 'klas' verhogen	14
Maatregel 3: Voorkomen VSV bij specifieke doelgroepen.....	14
2.2. Programmalijn 2: Begeleiden van jongeren die geen startkwalificatie halen en/of die niet meer staan ingeschreven op een school.....	18
Maatregel 1: Kansrijke loopbanen / MBO Arbeid	19
Maatregel 2: Begeleiding bij overstap naar arbeidsmarkt PRO/VSO/Entree.....	19
Maatregel 3: Een nieuwe start! Terug naar school of aan het werk!	20
Maatregel 4: (Her)start op arbeidsmarkt anderstaligen (taalachterstand, multi-problematiek)	20
2.3. Programmalijn 3: Algemeen.....	21
Maatregel 1: Maatwerkaanpak Gewoon Doen	21
Maatregel 2: Innovatie	21
Maatregel 3: Monitoring en data-analyse.....	21
3. Structuur / Programma organisatie	22
3.1. Bestuurlijke samenwerking	22
3.2. Regiegroepen en adviesteams	22
3.3. Projectgroep	22
3.4. VSV steunpunt	22
3.5. Organogram.....	23
4. Financiën	24
4.1. Budget	24
4.2. Uitgangspunten financiële inzet.....	24
4.3. Financiële verantwoording.....	25

4.4.	Meerjarenbegroting Noord-Kennemerland en Westfriesland.....	26
5.	Communicatie	28
1.	Bijlage: Terugblik programma 2017-2021	29
1.1.	Doelstellingen VSV.....	29
1.2.	Doelstelling in cijfers 2017-2021	30
1.3.	Korte schets van een aantal projecten, borging van projecten	33
	Zorg.....	33
	Arbeid	33
	Onderwijs ontwikkeling	34
1.4.	Programmastructuur en samenwerking	34
	Stuurgroepen.....	34
	Regiegroepen.....	34
	Steunpunt	35
	Samenwerking	36
	Contacten met het ministerie / Accountmanager OCW	36
	Communicatie.....	36
2.	Bijlage: Regionale Analyse	38
2.1.	VSV cijfers Noord-Kennemerland en Westfriesland in perspectief	38
2.2.	VSV-ers in VO en MBO.....	39
2.3.	VSV-ers naar onderwijs niveau in schooljaar 2018/2019.....	40
2.4.	VSV-ers naar leeftijd.....	41
2.5.	VSV-ers naar geslacht	41
2.6.	VSV-ers naar migratie achtergrond	42
2.7.	VSV-ers naar woonplaats	42
2.8.	VSV cijfers MBO Horizon College, Clusius College.....	43
2.9.	VSV-ers na verloop van tijd	46
2.10.	JKP cijfers	49
2.11.	Conclusies.....	52
3.	Bijlage Aansluitende agenda's/programma's.....	53
4.	Bijlage Streefcijfers Rijk	55

Samenvatting

Gemeenten en scholen in een RMC-regio hebben de wettelijke taak elke vier jaar een regionaal programma op te stellen en uit te voeren dat enerzijds gericht is op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten van jongeren tussen de 12-23 jaar. En anderzijds is het programma gericht op het begeleiden van jongeren die geen startkwalificatie kunnen halen. Deze regionale programma's worden structureel vanuit de Rijksoverheid gefinancierd.

Voortijdig schoolverlaten is nog steeds een groot maatschappelijk vraagstuk. Jongeren zonder startkwalificatie¹ hebben minder kansen op de arbeidsmarkt, met alle gevolgen van dien in hun latere leven.

Het aantal VSV-ers is landelijk in de afgelopen vier jaren gestegen van 1,72% naar 2,01%. In absolute getallen gaat het om een stijging van 22.953 naar 26.894 jongeren. De landelijke doelstelling van maximaal 20.000 VSV-ers in 2020 is daarmee, ondanks de inspanningen van velen, niet gehaald.

Ook in onze regio's is sprake van een stijging. Er zijn vele achterliggende redenen waarom jongeren hun school niet afmaken. Uit analyse van de cijfers blijkt dat het vaak gaat om het maken van een verkeerde studiekeuze en het vervolgens afhaken en niet opnieuw beginnen. Ook is er veelal sprake van multi-problematiek bij jongeren, psychische problemen, problematische thuissituaties, schulden. Er is sprake van 'Groenpluk', dat wil zeggen dat jongeren voordat ze hun diploma hebben gehaald al aan het werk gaan. En we zien dat anderstalige jongeren te kampen hebben met taalproblemen, leerachterstanden, en het verwerken van trauma's.

De toename van VSV-ers maakt dat het zaak is om ook voor de komende jaren alle zeilen bij te zetten en met de betrokken partijen (en dat zijn er vele) te blijven werken aan een gezamenlijke aanpak, die leidt tot minder schooluitval en een betere start op de arbeidsmarkt.

In het programma 'Jij telt mee!' hebben de regio's Westfriesland en Noord-Kennemerland beschreven vanuit welke visie en ambitie zij de VSV-aanpak de komende vier jaar willen vormgeven en de jongeren, die niet in staat zijn een startkwalificatie te behalen, willen begeleiden naar de arbeidsmarkt.

Wij hebben in een drietal programmalijnen, die elk een aantal maatregelen beschrijven, aangegeven op welke wijze we de doelstellingen willen behalen. Deze maatregelen vragen nog een nadere uitwerking. Wij zullen in samenspraak met de uitvoerende mensen in het onderwijs, de zorg en bij de gemeenten de maatregelen na de zomervakantie uitwerken tot concrete projecten. Deze projecten zullen wij vanaf 2021 tot uitvoering brengen.

De projecten die we via dit programma kunnen starten komen niet in de plaats van het reguliere werk, dat elk van de betrokken organisaties doet in het begeleiden van jongeren. Wij zoeken met de projecten uit dit programma naar vernieuwing, samenhang en versterking. En we kijken ook naar het grijze gebied dat zich bevindt tussen de betrokken partijen, en proberen daar een oplossing aan te dragen.

Jaarlijks bespreken we de cijfers en analyseren we deze, zodat we gedurende de komende vier jaar kunnen aansluiten op nieuwe ontwikkelingen.

¹ Een startkwalificatie is een diploma HAVO, VWO of een diploma MBO niveau 2 of hoger

Inleiding

In de periode 2017-2020 hebben we in beide regio's via het uitvoeren van projecten gewerkt aan het terugdringen van voortijdig schoolverlaten (VSV) en het begeleiden van Jongeren in Kwetsbare posities. Daarbij hebben wij de jongere centraal gesteld en eraan gewerkt om de domeinen Onderwijs, Zorg en Arbeid met elkaar samen te laten werken. Onze ervaring is dat jongeren die VSV-er worden en zeker ook de jongeren die in een kwetsbare positie de arbeidsmarkt betreden baat hebben bij optimale samenwerking tussen deze drie domeinen.

Als we in grote lijnen naar de cijfers van de afgelopen jaren kijken kunnen we stellen dat we maar gedeeltelijk zijn geslaagd in onze aanpak. Beide regio's zijn in totaliteit onder de landelijk gemiddelden gebleven, dat is een positief punt. Maar onze doelstelling om binnen het VO stabiel te blijven is niet gehaald. In Noord-Kennemerland zijn de percentages wel onder het (ook stijgende) landelijke gemiddelde gebleven (maar dus niet stabiel). En in Westfriesland is het percentage uitval uit het VO boven het landelijk gemiddelde uitgekomen. Daarnaast was de doelstelling om in het MBO binnen de landelijk gestelde normen te blijven. Ook dit is niet in alle MBO niveaus gehaald, in de afgelopen jaren. Wel is het zo dat de regionale percentages VSV van Entree studenten zijn verminderd².

Maar al met al zijn we er, ondanks dat de samenwerking tussen alle betrokken partijen in de afgelopen jaren is verbeterd en geïntensiveerd, onvoldoende in geslaagd om jonge leerlingen/studenten binnenboord te houden.

Dit vraagt dus in de komende jaren onverminderd onze aandacht. Daarbij gaat het om gezamenlijk handelen van onderwijs, Samenwerkingsverbanden VO, zorg, arbeid en RMC³/Leerplicht, waarbij maatwerk het uitgangspunt is en tegelijkertijd de uitdaging.

Tijdens het schrijven van dit programma is de Corona crisis uitgebroken, waardoor de scholen gedwongen waren hun deuren te sluiten. Het onderwijs is met grote inzet van velen online vorm gegeven en de meest kwetsbare groepen hebben extra aandacht gekregen. We hebben op dit moment nog geen idee wat op de langere termijn de effecten van de corona crisis zullen zijn op de samenleving als geheel en op het vraagstuk van de VSV⁴ en JIKP⁵ in het bijzonder. Zodra daar meer duidelijkheid over ontstaat zullen we dit vanzelfsprekend meenemen in de nadere uitvoering van de plannen.

Voor de periode 2021-2024 hebben we in dit programma opnieuw plannen gemaakt om er voor te zorgen dat we voortijdig schooluitval voorkomen en jongeren die het nodig hebben begeleiden bij hun eerste stappen op de arbeidsmarkt.

² Zie regio analyse in bijlage 2, bron DUO factsheets

³ RMC: Regionale Meld- en Coördinatie functie

⁴ VSV: Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar het onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie behaald te hebben. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal havo- of vwo-niveau of een diploma op mbo-2 niveau of hoger.

⁵ JIKP: Jongeren in Kwetsbare Positie zijn jongeren die de overstap maken vanuit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het vmbo-b (basisberoepsgerichte leerweg) en de entreeopleiding naar het (vervolg) mbo of arbeidsmarkt.

Dit programma heeft de titel 'Jij telt mee!'. Het geeft aan dat elke jongere meetelt. In figuurlijke zin, elke jongere mag er zijn en draagt bij aan de samenleving met haar of zijn talenten. Maar ook in letterlijke zin, want iedere jongere die uitvalt zien we terug in onze cijfers.

Het programma VSV/JIKP 2021-2024 is als volgt opgebouwd.

In hoofdstuk 1 beschrijven we de visie, ambitie en doelstellingen van het VSV/JIKP programma 2021-2024.

In hoofdstuk 2 beschrijven we de programmalijnen, die we voor de komende 4 jaar willen volgen. Met daarbinnen de maatregelen, de aandachtspunten voor de komende jaren. Deze zullen jaarlijks uitgewerkt worden in uitvoeringsagenda's

In hoofdstuk 3 beschrijven we de structuur van de programma organisatie.

In hoofdstuk 4 beschrijven we de financiële uitgangspunten, die we willen hanteren en de meerjarenbegroting, die dus elk jaar in een uitvoeringsagenda nader zal worden ingevuld.

In hoofdstuk 5 vindt u de voornemens die we hebben op het gebied van de communicatie.

De inhoudelijke hoofdstukken zijn mede gebaseerd op onze ervaringen van de afgelopen 4 jaar en op een cijfermatige regionale analyse. In bijlage 1 geven we in een evaluatie weer wat we hebben bereikt in de afgelopen jaren en wat we daarvan hebben geleerd. In bijlage 2 vindt u de regionale analyse die we hebben opgesteld. In bijlage 3 vindt u een overzicht van (beleids)documenten, die nauw samenhangen met de VSV/JIKP aanpak. En in Bijlage 4, tenslotte, vindt u de streefpercentages die het Rijk heeft geformuleerd voor de verschillende onderwijsvormen.

1. Visie, ambitie en doelstelling VSV/JIKP programma 2021-2024

1.1. Visie

Jongeren ontplooiën zich op een manier die bij hen past en die recht doet aan hun unieke talenten. Want daarmee krijgen jongeren kansen op groei en geluk, en op een waardevol, zelfstandig bestaan, waarmee ze kunnen bijdragen aan de maatschappij als geheel.

1.2. Ambitie

Iedere jongere zit op school of werkt, wij ondersteunen indien nodig. We willen maatschappelijke uitval voorkomen en terugdringen.

Onze samenwerking is erop gericht dat zoveel mogelijk jongeren ten minste een startkwalificatie halen. We zorgen voor extra aandacht bij kwetsbare overgangen voor jongeren die dat nodig hebben.

Jongeren bij wie het, om welke reden dan ook, (nog) niet lukt om een startkwalificatie te halen, hebben we vroegtijdig in beeld en laten we niet los. Voor zover onze systemen belemmerend werken zoeken we naar oplossingen. We zijn bereid daarbij over de grenzen van de eigen organisaties heen te kijken en zoeken de samenwerking met andere partijen op om voor jongeren maatwerk te kunnen bieden.

Jongeren voor wie een startkwalificatie niet haalbaar is begeleiden we bij het vinden en behouden van werk. We zoeken daarbij actief de samenwerking op en willen bereiken dat er geen jongere tussen de wal en het schip terecht komt. Als een jongere terugvalt dan is er, indien nodig, ondersteuning om de loopbaan weer op te pakken.

Wij stimuleren het behalen van certificaten/praktijkverklaringen MBO of het alsnog behalen van een diploma en benadrukken het belang van een leven lang ontwikkelen.

Kortom, we realiseren een regionaal sluitende aanpak, ook voor de meest kwetsbare jongeren die mogelijk (tijdelijk) niet in staat zijn naar school of werk te gaan. We doen dat in nauwe samenwerking tussen gemeenten, het zorgdomein, onderwijs en het arbeidsmarktdomein en met een integrale blik. Partijen bieden ieder vanuit hun eigen expertise hulp, maar de combinatie van problemen kan het nodig maken dat een maatwerkoplossing wordt geboden die organisatie-overstijgend opgesteld wordt. De jongere staat daarbij centraal!

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Verminderen VSV

Ons doel is om het percentage nieuwe Vsv-ers te verminderen. We hebben onze streefcijfers gebaseerd op enerzijds de streefpercentages van het Rijk⁶ en anderzijds op de analyse van de eigen regionale cijfers (zie bijlage 2). Hierbij hebben we nog geen rekening kunnen houden met de te verwachten effecten van de Corona crisis. Zodra we daar meer zicht op hebben zullen we de streefcijfers nader beschouwen en eventueel aanpassen.

⁶ Zie bijlage 4 Streefcijfers van het Rijk

Streefcijfers VSV regio Alkmaar											
Vermindering VSV-ers:	2020 / 2021	streef norm	2021 / 2022	streef norm	2022 / 2023	streef norm	2023 / 2024	streef norm	2024 / 2025	streef norm	prestatie norm *
VO-onderbouw	0,22%	0,26%	0,21%	0,22%	0,20%	0,22%	0,14%	0,14%	0,10%	0,10%	0,50%
VO-bovenbouw	0,71%	0,95%	0,70%	0,94%	0,68%	0,94%	0,66%	0,91%	0,65%	0,90%	2,00%
HAVO/VWO bovenbouw	0,47%	0,30%	0,40%	0,28%	0,35%	0,28%	0,25%	0,23%	0,20%	0,20%	0,50%
	0,40%										
MBO1	22,82%	22,80%	22,00%	22,60%	21,00%	22,60%	20,00%	22,20%	19,50%	22,00%	
MBO2	9,39%	9,71%	9,30%	9,58%	9,20%	9,58%	9,10%	9,33%	9,00%	9,20%	
MBO3	3,79%	3,99%	3,65%	3,89%	3,50%	3,89%	3,30%	3,70%	3,20%	3,60%	
MBO4	4,08%	3,34%	3,95%	3,25%	3,60%	3,25%	3,30%	3,08%	3,00%	3,00%	
	5,48%										
* de prestatienorm is de norm die OCW hanteert voor specifieke VSV-subsidie voor het VO											
Streefcijfers VSV Westfriesland											
Vermindering VSV-ers:	2020 / 2021	streef norm	2021 / 2022	streef norm	2022 / 2023	streef norm	2023 / 2024	streef norm	2024 / 2025	streef norm	prestatie norm *
VO-onderbouw	0,44%	0,26%	0,35%	0,22%	0,30%	0,22%	0,20%	0,14%	0,10%	0,10%	0,50%
VO-bovenbouw	0,77%	0,95%	0,76%	0,94%	0,76%	0,94%	0,75%	0,91%	0,75%	0,90%	2,00%
HAVO/VWO bovenbouw	0,50%	0,30%	0,42%	0,28%	0,35%	0,28%	0,25%	0,23%	0,20%	0,20%	0,50%
	0,54%										
MBO1	20,77%	22,80%	20,00%	22,60%	19,50%	22,60%	19,00%	22,20%	18,50%	22,00%	
MBO2	9,45%	9,71%	9,35%	9,58%	9,25%	9,58%	9,15%	9,33%	9,00%	9,20%	
MBO3	3,58%	3,99%	3,45%	3,89%	3,40%	3,89%	3,30%	3,70%	3,20%	3,60%	
MBO4	3,11%	3,34%	3,05%	3,25%	2,95%	3,25%	2,85%	3,08%	2,70%	3,00%	
	5,00%										
* de prestatienorm is de norm die OCW hanteert voor specifieke VSV-subsidie voor het VO											

Tabel 1

1.3.2. VSV-ers (1 jaar later) terug naar school of aan het werk

Ons doel is om het percentage VSV-ers dat een jaar na uitval teruggaat naar school of aan het werk in totaliteit te verhogen. Wij hebben cijfers ontvangen van OCW over de jaren 2014-2017. Kijken we naar de totalen per jaar dan zien we het volgende:

Totaal VO/VAVO/MBO1/MBO2/MBO3/MBO4				
		Onderwijs	Werk	Totaal
Startpopulatie 2014	Uitval 2015	2016	2016	2016
Landelijk		26,70%	26,80%	53,50%
NK		31,00%	36,00%	67,00%
WF		41,00%	23,00%	64,00%
Startpopulatie 2015	Uitval 2016	2017	2017	2017
Landelijk		27,80%	31,00%	58,80%
NK		28,00%	31,00%	59,00%
WF		28,00%	33,00%	61,00%
Startpopulatie 2016	Uitval 2017	2018	2018	2018
Landelijk		26,20%	29,80%	56,00%
NK		42,00%	24,00%	66,00%
WF		26,00%	38,00%	64,00%
Startpopulatie 2017	Uitval 2018	2019	2019	2019
Landelijk		25,50%	34,40%	59,90%
NK		31,00%	31,00%	62,00%
WF		24,00%	39,00%	63,00%

Tabel 2a

Bij deze tabel is uitgegaan van de startpopulatie jongeren die per 1 oktober in de jaren 2014, 2015, 2016, en 2017 ingeschreven stonden op school. Een deel van de jongeren is een jaar later

uitgevallen, teldatum 1 oktober. En weer een jaar later is een deel van deze jongeren weer op school of aan het werk. Dat is het % dat is weergegeven in de kolommen onderwijs en werk.

In Noord-Kennemerland is bijvoorbeeld van de jongeren die in 2017 ingeschreven stonden in het onderwijs en die een jaar later (dus 1 oktober 2018) zijn uitgevallen, vastgesteld per 1 oktober 2019 dat 31,00% terug is gegaan naar het onderwijs en 31,00% aan het werk is, samen 62%.

38% van de jongeren zijn dus niet terug naar school en ook niet aan het werk. Deze jongeren zitten bijvoorbeeld op een particuliere opleiding, of op beschut werk, of zitten thuis, in de dagbesteding of in een uitkering of werken als ZZP-er (dat wordt in deze cijfers niet meegeteld als 'werk').

Kijken we naar de verschillende schooltypen, dan zien we door de jaren heen flinke schommelingen optreden. Dat maakt het niet gemakkelijk om realistische streefpercentages per schooltype te formuleren.

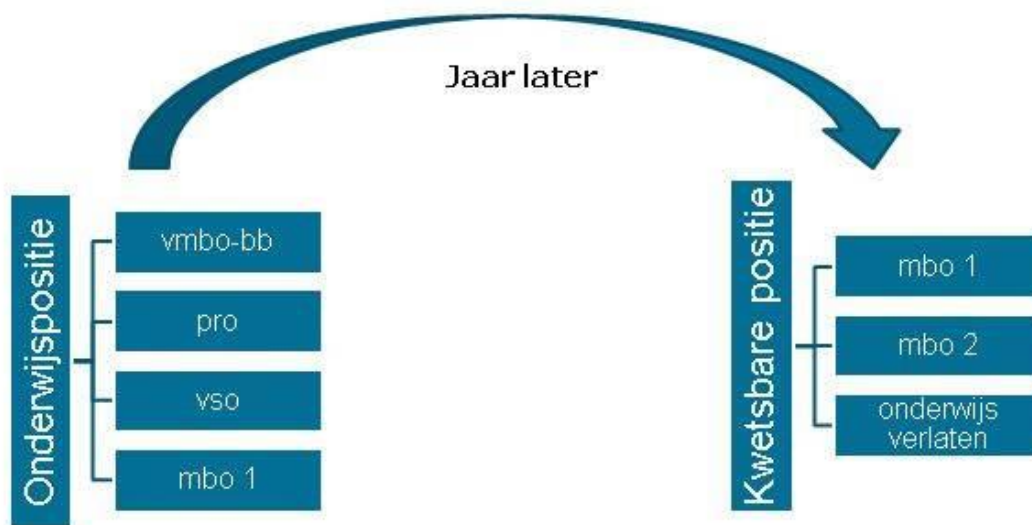
Wel willen we streven naar een hoger percentage jongeren dat ofwel weer naar school terugkeert, ofwel aan het werk gaat. Daarbij merken we op dat het aantal jongeren dat terug wil keren in het onderwijs om alsnog een startkwalificatie te halen, mede afhankelijk is van de arbeidsmarkt, waar we geen, of slechts zeer beperkt, invloed op hebben.

In onderstaande tabel hebben we de streefpercentages opgenomen, die we hanteren in de komende jaren. Daarbij merken we op dat we ons realiseren dat de percentages jongeren, die ofwel terug gaan naar onderwijs ofwel aan het werk gaan, als communicerende vaten werken. Wij richten ons dan ook vooral op het verhogen van het totaal percentage.

Totaal VO/VAVO/MB01/MB02/MB03/MB04				
		Onderwijs	Werk	Totaal
Startpopulatie 2017	Uitval 2018	2019	2019	2019
Landelijk		25,50%	34,40%	59,90%
NK		31,00%	31,00%	62,00%
WF		24,00%	39,00%	63,00%
Streefcijfers				
Startpopulatie 2018	Uitval 2019	2020	2020	2020
NK		32,00%	31,00%	63,00%
WF		27,00%	37,00%	64,00%
Startpopulatie 2019	Uitval 2020	2021	2021	2021
NK		33,00%	31,00%	64,00%
WF		30,00%	35,00%	65,00%
Startpopulatie 2020	Uitval 2021	2022	2022	2022
NK		35,00%	30,00%	65,00%
WF		32,00%	34,00%	66,00%
Startpopulatie 2021	Uitval 2022	2023	2023	2023
NK		35,00%	31,00%	66,00%
WF		33,00%	34,00%	67,00%
Startpopulatie 2022	Uitval 2023	2024	2024	2024
NK		36,00%	31,00%	67,00%
WF		35,00%	33,00%	68,00%

Tabel 2b

1.3.3. Monitoren, ondersteunen en begeleiden JIKP

Hierboven is de definitie van 'jongeren in een kwetsbare positie' weergegeven. Het gaat om een jongere die jonger is dan 23 jaar, en

- die instroomt in of doorstroomt naar een entreeopleiding; of
- die doorstroomt naar een basisberoepsopleiding of die uitstroomt uit het onderwijs, en die afkomstig is uit:
 - het voortgezet speciaal onderwijs, met uitzondering van leerlingen met het uitstroomprofiel dagbesteding
 - het praktijkonderwijs
 - de basisberoepsgerichte leerweg van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs of
 - een leerwerktraject

Deze jongeren kunnen zowel in Programmalijn 1 als Programmalijn 2 vallen (zie hoofdstuk 2). De formulering van jongeren in een kwetsbare positie is gericht op hun onderwijspositie en de overstap die ze maken. Onze ervaring is dat voor deze jongeren geldt dat ze ook een zorgvraag hebben, en dat goede afstemming tussen onderwijs, arbeid en zorg van heel groot belang is.

Voor zover de jongeren overstappen naar vervolgonderwijs dan is ons doel om de overstap naar het MBO en de begeleiding op de nieuwe school zo goed mogelijk te laten verlopen.

Voor zover de jongeren uitstromen naar arbeid is het ons doel hen zoveel als mogelijk toe te rusten met aanvullende vaardigheden, zodat ze met een goed gevuld portfolio aan werkgevers kunnen laten zien welke kennis vaardigheden ze hebben ontwikkeld.

Wij hebben in 2019 onderzoek laten doen naar de doorstroom van jongeren in het onderwijssysteem. Uit het onderzoek dat KBA uit Nijmegen heeft gedaan in onze beide regio's blijkt dat er van de jaarlijkse doorstroom van primair onderwijs naar vmbo, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs 22% na 5 jaar geen diploma heeft gehaald. In beide regio's gezamenlijk gaat het om ruim 180 jongeren.

Voor deze jongeren zoeken wij naar manieren om hen zo goed mogelijk toe te rusten voor de arbeidsmarkt. Dat betekent dat we maatwerk toepassen en dat iedere jongere via

certificaten/praktijkverklaringen kan laten zien waar de eigen kwaliteiten liggen. Daarmee bereiken we dat het voor toekomstige werkgevers herkenbaar is wat de vaardigheden zijn waarover de jongere beschikt en dat de eerste stappen op de arbeidsmarkt zo goed mogelijk worden ondersteund.

Ons doel is deze jongeren succesvol en duurzaam instromen en doorstromen op de arbeidsmarkt.

Wij verbinden hier geen (algemene) kwantitatieve doelstellingen aan. Er wordt landelijk ook niet gevraagd om hierbij kwantitatieve doelstellingen te formuleren. Het ontbreekt aan eenduidige cijfers op grond waarvan we de doelstellingen kwantitatief zouden kunnen meten.

Wel zullen we bij de formulering van de projecten zorgen voor kwantitatieve en/of kwalitatieve doelstellingen, waaraan we de effectiviteit van de inzet zullen afmeten.

2. Programmalijnen

Om de doelstellingen in de komende programmaperiode te realiseren hebben we in dit hoofdstuk een drietal programmalijnen beschreven.

De eerste programmalijn heeft als rode draad het voorkomen van nieuwe VSV-ers⁷, gericht op jongeren die nog op school staan ingeschreven.

De tweede programmalijn heeft als rode draad het begeleiden van jongeren die niet meer staan ingeschreven op een school, waaronder we ook begrijpen de jongeren die eerder VSV-er zijn geworden.

In beide programmalijnen kan het gaan om Jongeren In een Kwetsbare Positie (JKP⁸).

De 3^e en laatste programmalijn is gericht op zaken die niet zijn onder te brengen in een van de 2 eerdere programmalijnen, zoals monitoring van de resultaten en het, op basis van data, doorontwikkelen van de gekozen aanpakken. En zoals de maatwerk aanpak Gewoon Doen, die oplossingen biedt voor knellende situaties.

In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's zullen we projecten opnemen die binnen deze programmalijnen vallen. Hiermee willen we vanuit dit programma een boost geven aan ontwikkelingen zoals we ze in de programmalijnen hebben beschreven. Daar waar mogelijk sluiten we aan op de kwaliteitsagenda's van de MBO's. Immers op de MBO's is het vraagstuk van uitval het grootst.

Wel moet duidelijk zijn dat er sprake is van projecten die niet tot de reguliere taken van betrokken samenwerkingspartners behoren. Projecten komen in aanmerking voor bekostiging uit het VSV programma als er sprake is van samenwerking tussen minimaal 2 partijen afkomstig van de domeinen onderwijs, arbeid, zorg en RMC/Leerplicht, of als ze zijn gericht op daar waar ruimte blijkt te bestaan tussen de verschillende verantwoordelijkheden.

Het is goed om hierbij aan te geven dat het bij het bestrijden van VSV en het begeleiden van JKP van groot belang is dat er samengewerkt wordt met (jeugd)zorg. Alle jongeren waar dit programma zich op richt hebben extra aandacht en steun nodig vanuit het onderwijs en vanuit de zorg-partijen. Daar waar betrokken partijen elkaar goed weten te vinden en weten aan te vullen is de meeste kans op succes voor betrokken jongeren.

Een ander aspect is dat we aandacht willen besteden aan de mogelijkheden die peer to peer contacten bieden. Jongeren kunnen veel van elkaar leren en kunnen elkaar stimuleren. In onze projecten willen we op deze kracht aansluiten.

⁷ Voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar het onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie behaald te hebben. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal havo- of vwo-niveau of een diploma op mbo-2 niveau of hoger.

⁸ Definitie van jongeren in een kwetsbare positie volgens OCW: jongeren die de overstap maken vanuit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het vmbo-b (basisberoepsgerichte leerweg) en de entreeopleiding naar het (vervolg) mbo of arbeidsmarkt.

2.1. Programmalijn 1: Voorkomen nieuwe VSV-ers, gericht op jongeren die ingeschreven staan op een school

Een aansprekend onderwijsprogramma, gevarieerd, met een betrokken docent voor de klas, dat is de beste garantie voor jongeren om tot leren te komen en een diploma te halen. De juiste opleiding kiezen, die aansluit bij de talenten van de jongeren is ook van groot belang. En een goede overstap maken van de VO/PRO/VSO school naar het MBO. Daarvoor is goede samenwerking tussen het VO/PRO/VSO en het MBO noodzakelijk. Doorlopende leerlijnen, goede informatie over de loopbaan mogelijkheden, alvast ervaring opdoen in de vorm van stages, kennismaken op de MBO-school, een warme overdracht, de juiste ondersteuning, allemaal aspecten van belang. En aanwezigheid in de lessen! Want zo kunnen jongeren een startkwalificatie halen en met de nodige bagage de arbeidsmarkt betreden. De kans dat ze dat dan succesvol doen is groter dan zonder startkwalificatie⁹.

Een verkeerde opleidingskeus is een veelgehoorde reden om te stoppen met een opleiding. Een deel van de jongeren stroomt een jaar later weer in, maar een deel ook niet. Er is vanuit het VO en het MBO aandacht voor doorlopende leerlijnen en goede voorlichting over beroepsperspectieven. Dit moet bijdragen aan een juiste keus. Het feit dat een groot percentage van de VSV-ers in het MBO aangeeft een verkeerde keus te hebben gemaakt, vraagt wel permanente en intensievere aandacht van het onderwijs (VO/MBO). Zowel in de kwaliteitsagenda van het Clusius College als in die van het Horizon College staan voornemens over het versterken van de LOB (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding) om het succes in de MBO opleiding te verhogen.

We beschrijven hieronder de maatregelen, die wij in het kader van deze programmalijn willen uitvoeren.

Maatregel 1: Kwetsbare Overstappen

De overstap van het VO/PRO/VSO naar een vervolgopleiding op het MBO is voor sommige jongeren een kwetsbaar moment. Onduidelijkheid of onzekerheid over welke opleiding er gekozen kan worden, een sociale omgeving die niet in staat is te ondersteunen, de zomervakantie, die maakt dat jongeren gemakkelijk uit beeld raken, het zijn allemaal factoren die deze overstap kwetsbaar maken.

Maar ook de overstap van Entree naar MBO2 kan moeilijk zijn, evenals een overstap van de ene naar de andere MBO opleiding. Daarbij speelt dat er beperkte instroommomenten zijn in een schooljaar op een MBO.

Het vraagstuk van de beperkte instroommomenten is onderkend door het MBO:

In de kwaliteitsagenda van het Horizon College is een maatregel opgenomen die de tussentijdse overstap naar een andere opleiding moet verbeteren, al dan niet in combinatie met maatwerk aanpak, zodat de jongeren niet buiten beeld van het onderwijs raken.

Jongeren die een verkeerde studiekeuze maken kunnen niet gemakkelijk (tussentijds) instromen in een andere opleiding. Maar ook de overstap voor nieuwkomers, die de Nederlandse taal nog onvoldoende beheersen, en ook onvoldoende beroepsbeeld hebben zijn zaken die aandacht verdienen.

Dit betekent dat we in het programma 2021-2024 willen inzetten op betere ondersteuning van de verschillende overstappen.

⁹ Starkwalificatie is minimaal een HAVO of VWO diploma of een MBO2 diploma.

- Warme overdracht en individuele aandacht bij overstap

In de kwaliteitsagenda's van de MBO's staat opgenomen dat zij verbetering willen aanbrengen in de aanmelding en de warme overdracht tussen VO en MBO. Dat is ook van belang want de overstap van leerlingen uit het VO/VSO/PRO verloopt niet altijd goed. Het blijkt dat niet in alle gevallen waarin een warme overdracht gewenst is, deze ook plaatsvindt. Bovendien hanteren de scholen verschillende uitgangspunten bij het inzetten van ondersteuning (passend onderwijs). In het VO is de ondersteuning geregeld via de Samenwerkingsverbanden VO. Men gaat uit van de ondersteuningsvraag en werkt met een OPP¹⁰, een diagnose is daarbij niet leidend. Dit is anders in het MBO. Het is van belang dat in overleg tussen VO en MBO gezocht wordt naar een meer sluitende aanpak.

Een deel van de overstappers vanuit het VMBO en het VSO/PRO vindt niet op eigen kracht de weg naar of hun plek binnen het MBO. Dat geldt ook voor overstappers uit Entree (naar MBO2) of overstappers van andere MBO's. In het huidige VSV programma hebben we ervaring opgedaan met een individuele begeleide overstap VO-MBO, naar voorbeeld van andere regio's. De eerste ervaringen zijn positief. We zullen in de komende programmaperiode een individueel begeleide overstap verder doorontwikkelen en ook verbreden naar andere overstappers.

Zo willen we in de komende periode pilots opzetten om door middel van individuele begeleiding (coaching) de overstap van studenten van MBO naar MBO meer succesvol te maken. We zullen ons daarbij in elk geval richten op de overstap na een verkeerde keus en de overstap van Entree naar MBO2

- Monitoring overstap VMBO-MBO

De periode na het eindexamen en voor de start bij het MBO is een periode waarin allerlei onduidelijkheden kunnen ontstaan, waardoor jongeren niet 'aankomen' op het MBO. Om zicht te houden op de aanmeldingen en de status ervan maken we nu nog gebruik van een 'overstap module' van Intergrip.

Om landelijke eenduidig te kunnen werken is al geruime tijd de voorziening vroegtijdig aanmelden (VVA) in ontwikkeling. Deze voorziening moet VO-scholen en Gemeenten/RMC informatie gaan bieden over de status van de aanmeldingen bij het MBO. Als de landelijke voorziening beschikbaar komt (de verwachting is in september 2020) zullen we bekijken of deze voldoende informatie biedt of dat er aanvullend nog iets moet komen. Tot nu toe ziet het ernaar uit dat de landelijke voorziening niet geheel toereikend zal zijn.

In elk geval is informatie over de overstap VMBO-MBO van belang om bijtijds jongeren op te sporen die niet zijn aangemeld/ingeschreven bij een mbo opleiding, of bij wie een probleem is ontstaan bij de aanmelding/inschrijving. Zodoende kan er nog voor 1 oktober (de teldatum) een plaatsing worden gerealiseerd en gaat er geen jaar verloren. We zullen een meetbare doelstelling afspreken voor het VO/MBO met betrekking tot no-show (melding aan leerplicht/RMC binnen 1 week).

¹⁰ OPP=Ontwikkelingsperspectiefplan

Maatregel 2: Aanwezigheid in de 'klas' verhogen

Aanwezigheid op school, contact met leeftijdsgenoten en docenten, gezien en gehoord worden, dat zorgt voor een klimaat waarin jongeren kunnen leren. Zorgwekkend verzuim¹¹ is een belangrijke voorspeller van schooluitval. Het is dan ook zaak dat de docenten zorgwekkend verzuim opmerken, registreren, en dat er actie wordt ondernomen richting leerling/student (en ouders bij 18-) naar aanleiding van dat verzuim. Zo nodig moet dat in samenspraak met Leerplicht/RMC. Het is een eerste verantwoordelijkheid van scholen om verzuim op te merken en te registreren en om in samenspraak met leerplicht/RMC benodigde acties in gang te zetten. Toch gebeurt dat niet altijd of effectief. Het is een blijvend aandachtspunt, verbetering is zeker mogelijk en nodig.

In de kwaliteitsagenda 2019-2022 van de MBO's is een regionale ambitie geformuleerd om gezamenlijk (Horizon College, Clusius College, ROC Kop) in samenspraak met de RMC's een verzuimaanpak te organiseren. Doel is om het verzuim op het MBO terug te dringen. Met de student wordt in een vroeg stadium gesproken en er wordt passende begeleiding georganiseerd. Vervolgens wordt gekeken welk leerarrangement naar kansberoepen passend is.

In beide regio's is in de huidige programmaperiode in het VO ervaring opgedaan met de aanpak "Medische advisering zieke leerlingen (M@ZL)". Doel hiervan is om in een vroeg stadium zorgwekkend verzuim te herkennen en in samenwerking tussen de jeugdgezondheidszorg, de scholen en de leerplichtambtenaren te voorkomen dat er verzuimpatronen ontstaan die een succesvolle schoolloopbaan belemmeren. Voortzetting van deze aanpak zal onderdeel worden van de afspraken tussen gemeente en GGD.

In het MBO is de aanpak ziekteverzuim nu 2 jaar gaande. Een verdere doorontwikkeling is nog nodig om het effect goed te kunnen meten en om de aanpak te borgen binnen bestaande structuren.

Maatregel 3: Voorkomen VSV bij specifieke doelgroepen

De beste manier om VSV te voorkomen is om jongeren op school te houden. We zullen in de komende programmaperiode ons vooral richten op groepen waarvan we zien dat ze bovengemiddeld scoren in de VSV cijfers. Dit betekent dan ook dat de focus kan wisselen in de komende jaren, afhankelijk van de cijfers. Onderstaande doelgroepen zijn dan ook niet limitatief beschreven, maar geven een indicatie van de wijze waarop we meer willen specificeren.

- VAVO-leerlingen

Uit de regionale analyse blijkt dat jongeren die overstappen van het reguliere VO (VMBO of HAVO) naar het VAVO-onderwijs (dat op het Horizon College wordt gegeven) een meer dan gemiddelde kans lopen om uit te vallen. Wij willen experimenteren met een gerichte maatwerk aanpak, die per jongere aansluit op het onderwijsprogramma, gecombineerd met werk dat een voorbereiding is op hun vervolgopleiding.

¹¹ We spreken van zorgwekkend verzuim om te benadrukken dat het onderscheid geoorloofd/ongeorloofd de lading niet altijd dekt. Zo kan er sprake zijn van geoorloofd verzuim (ziekmelding) terwijl er tegelijkertijd sprake is van zorgwekkend verzuim. Bijvoorbeeld doordat ouders het verzuim goedkeuren ook al is er geen sprake van ziekte.

- Studenten afkomstig vanuit het PRO/VSO

Uit de cijfers van het Horizon College maken we op dat jongeren die afkomstig zijn vanuit PRO meer dan gemiddeld kans maken om uit te vallen. Ook studenten afkomstig uit het VSO vallen meer dan gemiddeld uit (zie tabel 15 in bijlage 2). Hoewel de absolute aantallen niet hoog zijn, is het wel interessant om met de afleverende scholen in nauw overleg te onderzoeken welke aanpak kan bijdragen aan verlaging van de uitvalcijfers.

- Nieuwkomers¹² (taalachterstand, multi-problematiek)

Nieuwkomers volgen in eerste instantie onderwijs in de Eerste Opvang Anderstaligen (EOA), gedurende een maximale periode van 2 jaar na binnenkomst in Nederland. Na die periode stromen de jongeren in in het regulier onderwijs (zowel in het PRO/VSO/VO als in het MBO). Daar vervolgen ze hun schoolloopbaan. Het blijkt dat jongeren veelal nog extra ondersteuning nodig hebben om het reguliere onderwijs te volgen. Ze hebben nog te weinig kennis van het Nederlands om in alle vakken op hun niveau mee te kunnen komen. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de PRO/VSO/VO en MBO scholen om te voorkomen dat jongeren alsnog afstromen naar een te laag niveau of gefrustreerd afhaken zonder diploma.

Er zijn ook op ander vlak de nodige uitdagingen voor nieuwkomers.

Jongeren, die cognitief thuishoren op het PRO onderwijs, kunnen daar niet meer instromen als ze 16 jaar of ouder zijn. Daarbij beheersen deze jongeren de Nederlandse taal vaak ook nog onvoldoende na hun EOA periode (minder dan A2 niveau) om in te stromen in het Entree onderwijs. Er is in feite geen plek waar deze jongeren in het onderwijs terecht kunnen. We hebben inmiddels ervaringen opgedaan in tussenvormen (inburgering op school, gecombineerd met taalstages), maar de uitvoeringspraktijk is weerbarstig.

Naast de uitdagingen op het terrein van het onderwijs, hebben veel nieuwkomers ook te maken met belemmerende factoren, zoals onzekerheid over het lot van familie en/of het verwerken van trauma's. En ook financiële problemen vormen een belasting. Voor docenten en mentoren is het omgaan met bijbehorend gedrag een groot vraagstuk, zeker als de doorverwijzing naar gespecialiseerde hulp niet lukt.

Er is nog veel te ontwikkelen om de schoolloopbanen van nieuwkomers te verbeteren en zo uitval te voorkomen. Wij zullen in de komende programmaperiode doorontwikkelen op het terrein van de

¹² Volgens de definitie die LOWAN (Ondersteuning Onderwijs Nieuwkomers) hanteert zijn nieuwkomers in het onderwijs leerlingen die nog niet langer dan vier jaar in Nederland verblijven.

Volgens Duo is de definitie van een nieuwkomer een leerling die:

- vreemdeling is als bedoeld in artikel 1 van de Vreemdelingenwet 2000,
- geen internationaal georiënteerd voortgezet onderwijs of Europees secundair onderwijs volgt,
- als werkelijk schoolgaand staat ingeschreven bij een school, en
- op één van de betreffende peildata korter dan twee jaar in Nederland verblijft;

Wij hanteren een ruimer begrip, zodat alle jongeren die in een ISK klas kennis hebben gemaakt met het Nederlandse onderwijssysteem onder de definitie van nieuwkomer vallen.

samenwerking met zorg/onderwijs arrangementen en nieuwe school/werk arrangementen gericht op kansberoepen.

- Overbelaste jongeren/plusvoorzieningen

Overbelaste jongeren zijn jongeren die over de capaciteiten beschikken om hun schoolloopbaan met minimaal een startkwalificatie af te sluiten, maar waar dit niet lukt door een opeenstapeling van problemen (gedragsproblemen, psychische problemen, instabiele thuissituatie, schulden en criminaliteit in de directe omgeving). Daardoor lopen zij een groot risico op (maatschappelijke) uitval, zoals het voortijdig uitvallen uit het regulier onderwijs waarna ze geen blijvende passende arbeid vinden.

Uiteindelijk doel is dat belemmeringen en obstakels voor participatie worden weggenomen c.q. jongeren leren hier beter mee om te gaan.

Wij hebben in onze regio's zowel in het VO als in het MBO voorzieningen die gericht zijn op het ondersteunen van overbelaste jongeren (de zogenaamde plusvoorzieningen). Er worden zowel preventief als curatief interventies ingezet om ervoor te zorgen dat jongeren zorg en steun ontvangen, zoveel als mogelijk binnen de onderwijssetting. Deze voorzieningen zijn binnen de bestaande structuren geborgd.

De realiteit is dat er telkens nieuwe aandachtsgebieden ontstaan waar doorontwikkeling nodig is. We hebben in de huidige programmaperiode ontwikkeling gestimuleerd om de verbinding tussen onderwijs en GGZ te leggen. En daarnaast hebben we onderzoek gedaan naar een betere verbinding tussen MBO-ers en de hulpverlening die lokaal georganiseerd wordt (wijkteams en aanpak 18-/18+). Deze verbindingen vragen doorontwikkeling in de komende periode, om zodoende de aanpak voor overbelaste jongeren te versterken.

- Jongens

Uit de regionale analyse blijkt dat de piek bij schooluitval ligt bij jongens van 18/19 jaar. In beide regio's vallen meer dan het landelijk gemiddelde aan jongens uit. Tot nu toe hebben we geen specifieke aanpak ontwikkeld gericht op jongens. We willen in de komende periode onderzoeken of een gender-specifieke aanpak resultaten kan bieden en hiervoor pilots ontwikkelen.

- Uitval MBO

Uit de regio analyse blijkt dat de uitval uit de verschillende BOL en BBL opleidingen en de verschillende niveaus fluctueert. Dat betekent dat we jaarlijks zullen inzoomen op de leerjaren waar de uitval zich het meest manifesteert. In zowel de regio Noord-Kennemerland als Westfriesland is de uitval in BOL2 hoger dan het landelijk gemiddelde. In Westfriesland geldt dat ook voor BBL 3 en in Noord-Kennemerland voor BOL4. Onze inzet is om deze cijfers te verlagen naar op of onder het landelijke gemiddelde.

- Groenpluk/BBL

We constateren dat er in beide regio's ook sprake is van VSV als gevolg van de zogenaamde Groenpluk, jongeren die van school gaan om alvast aan de slag te gaan bij een werkgever. Wij willen in overleg met de studenten en de werkgevers op zoek naar manieren dat de jongeren aan het werk kunnen gaan, maar tegelijkertijd ook via maatwerkarrangementen of BBL opleidingen naar een diploma toewerken. Daarbij kijken we ook naar andere achterliggende oorzaken dat BBL-ers afhaken.

In een intentieverklaring die onlangs is ondertekend door de minister van OCW, MBO Raad, SBB, VNO-NCW, MKB Nederland, INGRADO en JOB spreken partijen uit dat ze willen samenwerken om te bewerkstelligen dat jongeren alsnog een startkwalificatie halen. Wij zullen dit vorm geven in onze regio's.

- Heliomare Beroepsonderwijs

In enkele gevallen komt het voor dat na een aanvankelijke inschrijving bij een regulier MBO blijkt dat een jongere niet in die setting zijn diploma kan halen en dat dat via Heliomare beroepsonderwijs wel tot de mogelijkheden behoort. In die gevallen kan er via een detacheringsconstructie toegewerkt worden naar een diploma. De meerkosten (bovenop de reguliere bekostiging) kunnen zo nodig ten laste gebracht worden van de VSV begroting. Hiervoor nemen we jaarlijks een beperkt budget op in de begroting.

2.2. Programmalijn 2: Begeleiden van jongeren die geen startkwalificatie halen en/of die niet meer staan ingeschreven op een school

Als jongeren eenmaal zijn uitgevallen of hun school hebben afgerond (bijvoorbeeld het VSO of PRO VMBO-BB, Entree), maar geen vervolgonderwijs gaan volgen is het zaak dat we hen in het vizier houden. De (afleverende) scholen (VMBO/PRO/VSO) hebben een taak in het begeleiden van deze vervolgstappen. Zij kennen de jongeren en kunnen van daaruit een vertrouwd gezicht zijn. Ook de RMC-functie heeft een taak om deze jongeren te monitoren en zo nodig te begeleiden naar een nieuwe opleiding dan wel naar de arbeidsmarkt. Ook vanuit de Participatiewet heeft de gemeente een taak om kwetsbare jongeren te begeleiden naar de arbeidsmarkt.

Al met al zijn er veel verantwoordelijkheden in verschillende wetten belegd. Het is dus zaak dat betrokken uitvoerders goed samenwerken, zodat er geen zaken dubbel worden gedaan, of, erger, helemaal niet.

In de regeling die vanuit OCW is opgesteld voor dit regionale programma, is expliciet aandacht besteed aan het begeleiden van VSV-ers (jongeren die een jaar eerder zijn uitgevallen). Het ministerie vraagt ons streefcijfers te ontwikkelen gericht op het % jongeren dat na 1 jaar weer een opleiding volgt en het % jongeren dat na 1 jaar werk heeft.

Maar ook oud VSV-ers die langere tijd geleden zijn uitgevallen vragen onze aandacht.

Ook vanuit het RPA¹³ is vanzelfsprekend aandacht voor deze groepen jongeren. In de RPA-regio heeft het MBO de ambitie uitgesproken om voor de doelgroepen potentiële uitvallers, VSV'ers en thuiszitters, arrangementen te organiseren die leiden naar een diploma Entree (indien mogelijk MBO2) én een duurzame plek op de arbeidsmarkt.

Het ROC Kop van Noord-Holland, het Horizon College en het Clusius College starten onder de vlag van het RPA een verkenning hoe zij gezamenlijk een aantal arrangementen kunnen faciliteren om de doelgroep kwetsbaren toe te leiden naar vacatures in de regio. Het doel is te komen tot een, voor de kansberoepen, dekkend aanbod dat duurzaam geëxploiteerd kan worden. De verkenning geeft uitsluitsel op de haalbaarheid van deze ambitie¹⁴.

Wij sluiten in dit regionaal programma aan op de voornemens die in dit verband zijn genomen.

Wel merken we op dat inzet op jongeren, die niet meer staan ingeschreven op een school en die we terugleiden naar onderwijs, het percentage VSV nadelig kan beïnvloeden. Jongeren die begeleid worden naar een hernieuwde stap in het onderwijs lopen een grote kans om opnieuw uit te vallen, alle goede voornemens en begeleiding ten spijt. De focus op een startkwalificatie herbergt dit risico.

¹³ Regionaal Platform Arbeidsmarkt

¹⁴ Deze uitwerking is nader omschreven in het RPA-convenant. Enkele kenmerken van het arrangement, die worden meegenomen in de verkenning:

- De student kan op elk willekeurig moment instromen.
- Na intake in een periode van drie maanden leerfit en werkfit
- Bij plaatsing is er een ontwikkelperspectief naar de uiteindelijke baan
- Leren en ontwikkelen in een praktijksetting/op het bedrijf
- Het beoogde resultaat is een diploma én een arbeidscontract
- Begeleiding (in de eerste periode) op de werkplek
- Het onderwijs organiseert hulp bij terugval of (dreigende) werkloosheid.

Maatregel 1: Kansrijke loopbanen / MBO Arbeid

De meeste jongeren die geen startkwalificatie of Entree diploma kunnen halen, moeten na hun opleiding aan het werk. Het is van belang dat deze jongeren een geïntegreerd aanbod van opleiding, zorg en toeleiding naar arbeid krijgen. Jongeren die geen mbo-diploma halen missen de erkenning en de waardering van een diploma. Daarom ontwikkelen we MBO-Arbeid, een mbo-verklaring waarin is vastgelegd welke kennis en vaardigheden de jongere beheerst.

Uit het onderzoek “Kansrijke loopbanen”, dat in 2019/2020 door KBA uit Nijmegen is uitgevoerd, komt het advies naar voren om een route MBO Arbeid vorm te geven voor die jongeren bij wie tijdens of na hun schoolloopbaan duidelijk wordt dat zij geen startkwalificatie en geen Entree diploma zullen behalen en bij wie toeleiding naar de arbeidsmarkt haalbaar is. Dit vergt nadrukkelijk samenwerking tussen PRO/VSO, VMBO en MBO en tussen onderwijs, arbeidstoeleiding en jeugdhulp en Leerplicht/RMC.

Voor deze doelgroep is een goede voorbereiding op werk essentieel. Daarbij gaat het niet alleen om voorbereiding binnen de school, maar ook om leren in de praktijk, toeleiding naar werk en ondersteuning bij het vinden en behouden van werk. Scholen kunnen daarin van elkaars ervaring en kennis gebruik maken. Essentieel is ook de verbinding tussen onderwijs en zorg. Veel van de jongeren in deze doelgroep zijn aangewezen op extra ondersteuning vanuit zorg of hulpverlening.

Vanuit het VSV-programma kunnen dit soort vormen van samenwerking en de ontwikkeling van programma's voor de MBO-Arbeid route ondersteund worden.

In de afgelopen jaren hebben we in een beperkt aantal gevallen gebruik gemaakt van de mogelijkheden die via Heliomare beroepsonderwijs geboden worden voor jongeren < 18. Het gaat om jongeren die vanwege hun leeftijd (18-) niet in staat zijn gebruik te maken van de ESB¹⁵ regeling. Voor deze jongeren is het mogelijk om via Heliomare beroepsonderwijs, op aangepaste wijze, toe te werken naar vaardigheden op MBO niveau. Dit is een van de voorbeelden van een MBO-A die we in de afgelopen jaren al hebben toegepast.

Maatregel 2: Begeleiding bij overstap naar arbeidsmarkt PRO/VSO/Entree

Jongeren krijgen vanuit het onderwijs ondersteuning bij hun overstap naar de arbeidsmarkt. Vaak blijkt dat ook in de periode daarna begeleiding van belang is, bijvoorbeeld als een tijdelijk contract afloopt. We investeren vanuit het regionaal programma in samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen en in goede bereikbaarheid voor de jongeren. Dat hebben we in de afgelopen programma-periode gedaan door gezamenlijk de Route Arbeid te ontwikkelen.

En niet alleen jongeren hebben baat bij begeleiding. Ook werkgevers en andere collega's in een bedrijf kunnen baat hebben bij begeleiding bij en kennis omtrent het omgaan met jongeren uit deze categorie. In het huidige programma hebben we een pilot gefinancierd met betrekking tot het leren omgaan met gedrags-varianties, gericht op BPV-ers (begeleiders bij de beroeps praktijk vorming), en medewerkers van Arbeidstoeleiding. Er is zeker sprake van een behoefte aan kennisontwikkeling op dit vlak. Op basis van de evaluatie van de pilot zullen we zoeken naar mogelijkheden om de ervaringen door te ontwikkelen en te borgen.

¹⁵ Subsidieregeling ESB = Ernstige Scholingsbelemmeringen, regeling voor jongeren van 18+, gefinancierd door SOZAWA

Maatregel 3: Een nieuwe start! Terug naar school of aan het werk!

We hebben doelstellingen opgenomen over het aantal jongeren dat na 1 jaar VSV-er te zijn geweest, weer terug naar school gaat of aan het werk. Via het jongerenloket/jongerenpunt, waarin het RMC participeert, zorgen we dat we in contact blijven met jongeren die VSV-er zijn geworden. Deze voorziening vormt de basis voor een optimale samenwerking en zorgt voor een sluitend netwerk rondom deze jongeren. Daarin zullen we ook de komende jaren investeren.

Daarnaast richten we ons op jongeren die al langer VSV-er zijn. In de afgelopen periode hebben we ervaring opgedaan met het ontwikkelen van een aanpak om oud-VSV-ers te activeren en een keus te laten maken voor een nieuwe start op school of in een baan. Deze aanpak willen we ook de komende jaren voortzetten en doorontwikkelen.

Jongeren, die na een periode van uitval, opnieuw een start willen maken in het onderwijs lopen extra risico op (opnieuw) uitval. Dit betekent dat hun start optimaal moet worden voorbereid, en dat extra aandacht en begeleiding bij hun schoolloopbaan moet zijn geregeld en vervolgens ook bij hun toetreding tot de arbeidsmarkt.

Dit onderdeel van het regionaal programma VSV/JIKP kan nauw aansluiten bij de uitkomsten van de verkenning van het MBO en bijdragen aan de ontwikkeling van de arrangementen. We ontwikkelen trajecten op maat met een doorlopende instroom.

Hierbij zoeken we naar inspirerende voorbeelden zoals bijvoorbeeld Perspectief-Leerwerkbedrijven in Haarlem, een samenwerkingsverband tussen de gemeenten, het Onderwijs, Jeugdhulp en Sociale Werkvoorziening.

Maatregel 4: (Her)start op arbeidsmarkt anderstaligen (taalachterstand, multi-problematiek)

Jongeren die via de EOA in het reguliere onderwijs zijn ingestroomd hebben vaak een achterstand in de taal. Daarbij hebben ze te maken met verschillen in cultuur, in verwachtingen, die de aansluiting op de arbeidsmarkt vaak bemoeilijken. Ook op andere levensgebieden komen zij specifieke problemen tegen, zoals trauma, al dan niet gezinshereniging, schulden. En tenslotte heeft een deel van de jongeren een inburgeringsplicht als ze 18 worden en geen opleiding hebben afgerond, of niet staan ingeschreven.

De begeleiding die nodig is voor deze jongeren moet gericht zijn op enerzijds het ontwikkelen van een reëel perspectief, dat aansluit bij hun talenten. Anderzijds moet het gericht zijn op inzicht in de Nederlandse samenleving, op de mogelijkheden die de samenleving biedt en ook de verplichtingen die de samenleving oplegt. Ook voor deze jongeren geldt dat de aanpak die we in het kader van MBO-Arbeid (zie maatregel 1) voorstaan hopelijk bij gaat dragen aan een waardevolle plek op de arbeidsmarkt.

We hebben in de huidige VSV periode ervaring opgedaan met het coachen van jongeren gedurende hun schoolloopbaan, en bij belangrijke overgangen. Deze ervaringen sterken ons in de gedachte dat een dergelijke ondersteunende aanpak, die ook gericht is op de eigen verantwoordelijkheid, meer zicht biedt op een betekenisvolle plek in de samenleving.

Daarbij is het ook van belang dat de hulpverlening gericht op traumabehandeling bij deze jongeren beschikbaar is en kwalitatief voldoende.

2.3. Programmalijn 3: Algemeen

In deze programmalijn hebben we een aantal meer algemene maatregelen bijeen gebracht. Deze maatregelen richten zich op beide groepen die we met het programma willen bereiken: jongeren die nog op school zitten en jongeren die niet meer staan ingeschreven en bezig zijn met hun eerste schreden op de arbeidsmarkt.

Maatregel 1: Maatwerkaanpak Gewoon Doen

In het huidige programma is de 'Gewoon Doen' aanpak ontwikkeld. Deze aanpak zorgt voor een eenmalige financiële bijdrage, als deze leidt tot een belangrijke ontwikkeling voor een leerling of een student, en deze anders niet gefinancierd kan worden. We hebben gemerkt dat deze regeling, die eenvoudig is en waarin we snel tot een beslissing komen, kan meehelpen om impasses te doorbreken en snel tot de gewenste stappen kan leiden.

De regeling staat open voor jongeren op school, maar ook voor jongeren die inmiddels niet meer op school staan ingeschreven.

Maatregel 2: Innovatie

Onder deze programmalijn hebben we ook ruimte gecreëerd voor innovatie. Ontwikkelingen die effect hebben op VSV/JIKP zijn niet altijd te voorspellen en om die reden is het goed om ruimte te creëren voor nieuw initiatieven.

Maatregel 3: Monitoring en data-analyse

Bij Monitoring en data analyse zijn twee aspecten van belang.

1. Monitoring van effecten van VSV projecten.

We hebben de afgelopen jaren de projecten gemonitord op de uitvoering en op de effecten. De effecten op de VSV cijfers zijn echter niet goed vast te stellen vanwege de vele variabelen die van invloed zijn op de VSV cijfers. Dat neemt niet weg dat we ons verder kunnen ontwikkelen in het goed volgen van de genomen maatregelen en de mate waarin ze als succesvol zijn te definiëren.

2. Monitoring van data van doelgroepen om te prioriteren en sturing te geven

We beschikken over de nodige data (van DUO, maar ook van RMC en onderwijsinstellingen), die veel inzichtelijk kunnen maken over de vraag op welke momenten, uit welke opleidingen jongeren uitvallen. Het is interessant om te onderzoeken op welke wijze we deze beschikbare data meer dan we nu doen kunnen benutten om beredeneerde keuzes te maken over prioriteiten.

In de komende programmaperiode willen we een projectgroep samenstellen, vanuit de verschillende partners, die de monitoring van effecten van de gekozen aanpak verder ontwikkelt en die met behulp van data-analyse beredeneerde keuzes kan voorleggen over de vraag op welke subgroepen de VSV/JIKP-aanpak zich het best kan richten.

3. Structuur / Programma organisatie

3.1. Bestuurlijke samenwerking

De bestuurlijke samenwerking wordt net als in voorgaande jaren per regio vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen enerzijds de contactgemeente en anderzijds de verschillende schoolbesturen van MBO, VO, PRO en VSO.

Bestuurders treden in gezamenlijkheid op als opdrachtgever voor dit programma en de jaarlijkse uitwerking ervan, en geven dit vorm in een overlegstructuur. De samenstelling van dit overleg en de relatie met andere bestuurlijke gremia worden per regio apart vorm gegeven, waarbij uitgegaan wordt van de wettelijke opdracht dat ook de domeinen arbeid en zorg aan de bestuurlijke tafel zitten.

3.2. Regiegroepen en adviesteams

In beide regio's wordt een regiegroep samengesteld die als opdrachtnemer van het programma optreedt. De programmamanager is voorzitter van deze regiegroep.

Deelnemers aan de regiegroep zijn vertegenwoordigers van de verschillende samenwerkingspartners.

De regiegroepen hebben tot taak om als opdrachtgever van de projectleiders en/of de projectteams op te treden.

Voor het inhoudelijk beoordelen van de projecten kan advies gevraagd worden aan afzonderlijk te vormen adviesteams. Deze adviesteams dragen bij aan het helder en scherp formuleren van het doel van de beoogde interventies en de meetbaarheid van de resultaten van de projecten. Deze adviesteams worden samengesteld uit deskundigen op het gebied van onderzoek en dataverzameling.

Op basis van een advies van het adviesteam accorderen de regiegroepen de ingediende projectplannen.

De regiegroepen hebben ook tot taak de projecten te monitoren, informatie uit te wisselen en de eigen achterban te informeren over belangrijke ontwikkelingen.

Daarnaast hebben de regiegroepen de taak om op basis van de actuele cijfers die elk kwartaal besproken worden prioriteiten te bepalen waar het gaat om de focus op specifieke doelgroepen, en om zo nodig onderwerpen op de bestuurlijke agenda te plaatsen.

3.3. Projectgroep

De projecten worden uitgevoerd onder leiding van een projectleider, die een projectgroep om zich heen organiseert.

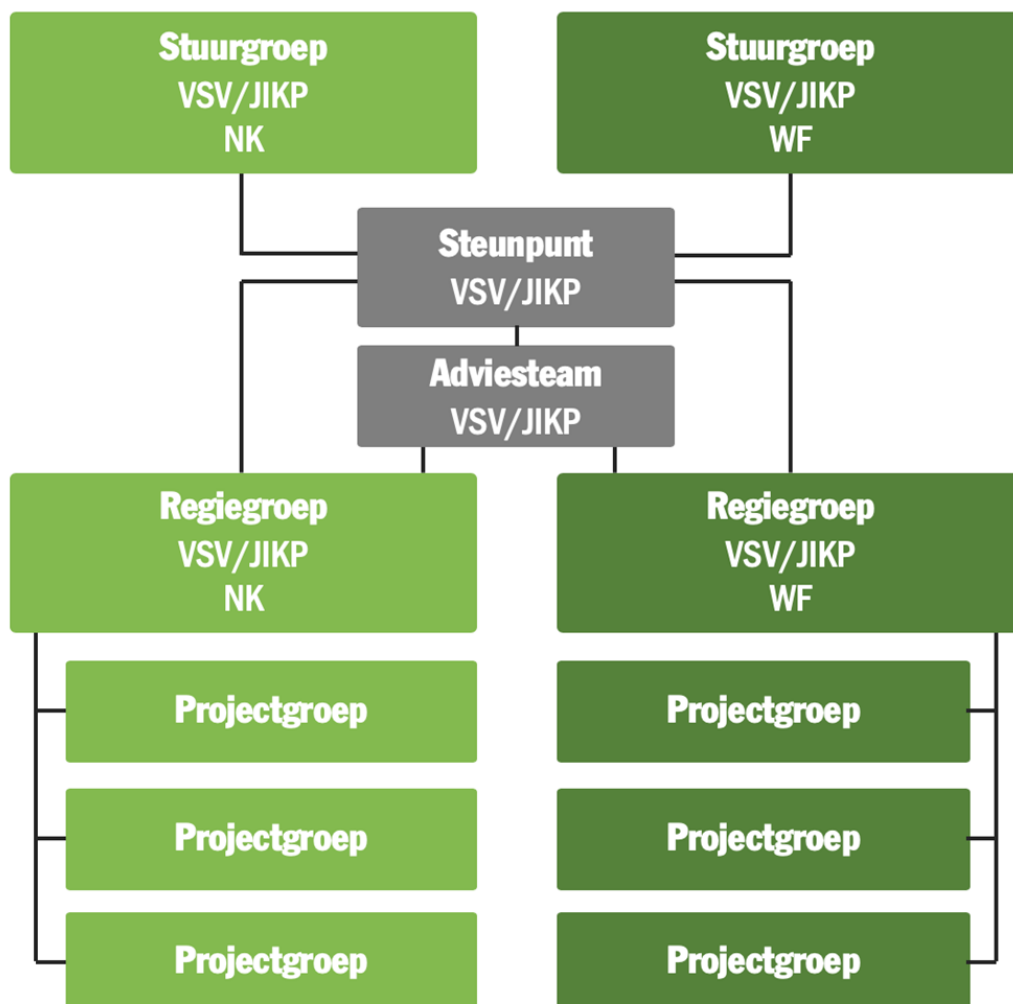
3.4. VSV steunpunt

Voor de uitvoering van het programma en de ondersteuning van de bestuurlijke samenwerking is er een bovenregionaal steunpunt, bestaande uit een programmamanager met secretariële en financiële ondersteuning. Dit steunpunt is ondergebracht bij de contactschool in beide regio's, het Horizon College, dat ook als werkgever optreedt.

De taken van het steunpunt zijn beschreven in de samenwerkingsovereenkomst die de samenwerkende partijen ondertekenen. Kort gezegd komt het erop neer dat de programmamanager

ambtelijk secretaris is van de bestuurlijke overleggen. De programmamanager treedt op als voorzitter van de regiegroepen, coördineert de werkzaamheden in beide regio's en zorgt voor de financiële verantwoording in samenspraak met de contactgemeenten.

3.5. Organogram

4. Financiën

4.1. Budget

Het budget voor het programma 2021-2024 is net als in de afgelopen periode opgebouwd uit 2 geldstromen, afkomstig van OCW. Een deel van de middelen wordt verstrekt aan de RMC-contactgemeente, een deel wordt verstrekt aan de contactschool. Daarmee wil het ministerie de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de aanpak van VSV en de begeleiding van uitgevallen jongeren naar onderwijs of werk benadrukken, alsmede de begeleiding van jongeren in een kwetsbare positie.

Het beschikbare bedrag voor de komende jaren is:

Noord Kennemerland	Contactgemeente	Contactschool	Totaal
2021	€ 297.099	€ 271.842	€ 568.941
2022	€ 297.099	€ 271.842	€ 568.941
2023	€ 297.099	€ 271.842	€ 568.941
2024	€ 297.099	€ 271.842	€ 568.941
Totaal			€ 2.275.764
Westfriesland	Contactgemeente	Contactschool	Totaal
2021	€ 222.824	€ 271.842	€ 494.666
2022	€ 222.824	€ 271.842	€ 494.666
2023	€ 222.824	€ 271.842	€ 494.666
2024	€ 222.824	€ 271.842	€ 494.666
Totaal			€ 1.978.664

Tabel 3

In de toelichting op de Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2021-2024 geeft de minister aan dat de financiële middelen aanvullend zijn op de (wettelijke) taken voor scholen en gemeenten, waarvoor zij reeds bekostiging dan wel een uitkering ontvangen. Hierbij worden als voorbeeld gegeven de registratie van verzuim door scholen en het monitoren van jongeren tussen de 16 en 23 jaar door gemeenten. De maatregelen dienen regionaal van aard te zijn, en activiteiten te bekostigen die niet tot stand komen via reguliere taken en bekostiging.

Daarbij geldt wel dat de regionale partijen gezamenlijk kunnen besluiten dat desondanks de situatie erom vraagt dat aanvullende inzet vanuit de regionale middelen nodig is.

4.2. Uitgangspunten financiële inzet

De volgende elementen gelden als uitgangspunten voor de financiële inzet voor de komende jaren.

- Budget kan voor 4 jaar worden vastgelegd voor een specifieke aanpak/project, mits dit wordt onderbouwd. Daarbij behoort wel de verplichting om jaarlijks te evalueren en meetbare doelen te formuleren, waarop gemonitord wordt.

- Projecten zijn altijd samenwerkingsprojecten van minimaal 2 partijen (VO/MBO/Gemeenten/Zorg/Arbeid). Partijen onderzoeken de mogelijkheden van cofinanciering, in geld of in personele inzet van de betrokken partners.
- Projecten krijgen minimaal 2 jaar financiering, waarbij het budget over de gehele periode kan worden ingezet.
- De beheerskosten bedragen niet meer dan 15% van het totaal beschikbare subsidie.
- Kosten die partners opvoeren in projectbegrotingen bedragen de werkelijke kosten met maximaal een opslag van 15% overhead.
- Het budget dat beschikbaar is na aftrek van de beheerskosten en de kosten voor programmalijn 3 wordt verdeeld over programmalijn 1 (60%/59%) en programmalijn 2 (40%/39%). Hierin komt tot uitdrukking dat we vooraf willen inzetten op preventie (het voorkomen van VSV).

4.3. Financiële verantwoording

De financiële verantwoording loopt deels via de contactgemeenten en deels via de contactscholen. Aangezien het programma de begroting niet vooraf over de geldstromen verdeelt, vindt deze verdeling plaats nadat het uitvoeringsprogramma jaarlijks is vastgesteld. Hierover maakt het Steunpunt VSV/JIKP afspraken tussen de contactschool en de contactgemeenten.

Het Steunpunt maakt ook afspraken over de wijze waarop de kosten kunnen worden gedeclareerd bij ofwel de contactschool, ofwel de contactgemeente, en legt deze vast.

4.4. Meerjarenbegroting Noord-Kennemerland en Westfriesland

Regionaal Programma VSV/JIKP 2021-2024 Noord-Kennemerland					
	2021	2022	2023	2024	Doelstelling
Programmalijn 1	Voorkomen nieuwe VSV-ers, gericht op jongeren die ingeschreven staan op een school				
Maatregel 1					
Kwetsbare Overstappen			50.000	50.000	
Warme overdracht en individuele aandacht bij overstap	40.000	40.000			Voorkomen VSV
Monitoring Overstap VO-MBO	10.000	10.000			Voorkomen VSV
Maatregel 2					
Aanwezigheid in de klas verhogen	20.000	20.000			Voorkomen VSV
Maatregel 3					
Voorkomen VSV specifieke doelgroepen	192.560	192.560	179.560	179.560	
VAVO leerlingen					Voorkomen VSV
Studenten afkomstig uit PRO VSO					Voorkomen VSV
Nieuwkomers					Voorkomen VSV / Anta's succesvol in het onderwijs (geen afstroom)
Overbelaste jongeren/plusvoorzieningen					Voorkomen VSV
Jongens					Voorkomen VSV
Uitval MBO4					Voorkomen VSV
Groenpluk / BBL					Voorkomen VSV
Heliomare Beroepsonderwijs					Voorkomen VSV
Subtotaal	262.560	262.560	229.560	229.560	
	262.560	262.560	229.560	229.560	40% van 568.941 - subtotaal programmalijn 3 + Beheerskosten
Programmalijn 2	Begeleiden van jongeren die geen startkwalificatie halen en/of die niet meer staan ingeschreven op een school				
Maatregel 1					
Kansrijke loopbanen / MBO Arbeid	30.000	30.000			PRO/VSO/Entree jongeren succesvol en duurzaam op arbeidsmarkt
Maatregel 2					
Begeleiding bij overstap naar arbeidsmarkt PRO/VSO/Entree	30.000	30.000	30.000	30.000	PRO/VSO/Entree jongeren succesvol en duurzaam op arbeidsmarkt
Maatregel 3					
Een nieuwe start! Terug naar school of aan het werk!					
Gericht op VSV-ers na 1 jaar	40.000	40.000	48.000	48.000	VSV na 1 jaar terug naar school of aan het werk
Gericht op oud-Vsv-ers	50.000	50.000	50.000	50.000	Oud VSV-ers terug naar school of aan het werk
Maatregel 4					
(Her)start op arbeidsmarkt anderstaligen (taalachterstand / multiproblematiek)	25.000	25.000	25.000	25.000	Anta's succesvol en duurzaam op de arbeidsmarkt
Subtotaal	175.000	175.000	153.000	153.000	
	175.040	175.040	153.040	153.040	40% van 568.941 - subtotaal programmalijn 3 + Beheerskosten
Programmalijn 3	Algemeen				
Maatregel 1					
Onderzoek en monitoring	23.000	23.000	20.000	20.000	
Maatregel 2					
Gewoon doen	23.000	23.000	23.000	23.000	
Maatregel 3					
Innovatie			58.000	58.000	
Beheerskosten					
Coördinatie en organisatie	85.341	85.341	85.341	85.341	15% van de beschikbare middelen (568.941)
Subtotaal Programmalijn 3 en Beheerskosten	131.341	131.341	186.341	186.341	
Totaal	568.901	568.901	568.901	568.901	
Verschuif beschikbaar en totaal	40	40	40	40	
Totaal beschikbaar	568.941	568.941	568.941	568.941	

Tabel 4 a

Regionaal Programma VSV/JIKP 2021-2024 Westfriesland					
	2021	2022	2023	2024	Doelstelling
Programmalijn 1	Voorkomen nieuwe VSV-ers, gericht op jongeren die ingeschreven staan op een school				
Maatregel 1					
Kwetsbare Overstappen			43.000	43.000	
Warme overdracht en individuele aandacht bij overstap	35.000	35.000			Voorkomen VSV
Monitoring Overstap VO-MBO	8.000	8.000			Voorkomen VSV
Maatregel 2					
Aanwezigheid in de klas verhogen	18.000	18.000			Voorkomen VSV
Maatregel 3					
Voorkomen VSV specifieke doelgroepen	169.375	169.375	159.055	159.055	
VAVO leerlingen					Voorkomen VSV
Studenten afkomstig uit PRO VSO					Voorkomen VSV
Nieuwkomers					Voorkomen VSV / Anta's succesvol in het onderwijs (geen afstroom)
Overbelaste jongeren/plusvoorzieningen					Voorkomen VSV
Jongens					Voorkomen VSV
Uitval MBO4					Voorkomen VSV
Groenpluk / BBL					Voorkomen VSV
Heliomare Beroepsonderwijs					Voorkomen VSV
Subtotaal	230.375	230.375	202.055	202.055	
	230.375	230.375	202.055	202.055	59% van 494.666 - subtotaal programmalijn 3 + Beheerskosten
Programmalijn 2	Begeleiden van jongeren die geen startkwalificatie halen en/of die niet meer staan ingeschreven op een school				
Maatregel 1					
Kansrijke loopbanen / MBO Arbeid	18.000	18.000			PRO/VSO/Entree jongeren succesvol en duurzaam op arbeidsmarkt
Maatregel 2					
Begeleiding bij overstap naar arbeidsmarkt					
PRO/VSO/Entree	23.500	23.500	22.000	22.000	PRO/VSO/Entree jongeren succesvol en duurzaam op arbeidsmarkt
Maatregel 3					
Een nieuwe start! Terug naar school of aan het werk!					
Gericht op VSV-ers na 1 jaar	50.000	50.000	50.000	50.000	VSV na 1 jaar terug naar school of aan het werk
Gericht op oud-Vsv-ers	50.000	50.000	50.000	50.000	Oud VSV-ers terug naar school of aan het werk
Maatregel 4					
(Her)start op arbeidsmarkt anderstaligen					
(taalachterstand / multiproblematiek)	18.500	18.500	18.000	18.000	Anta's succesvol en duurzaam op de arbeidsmarkt
Subtotaal	160.000	160.000	140.000	140.000	41% van 494.666 - subtotaal programmalijn 3 + Beheerskosten
	160.091	160.091	140.411	140.411	
Programmalijn 3	Algemeen				
Maatregel 1					
Gewoon doen	15.000	15.000	15.000	15.000	
Maatregel 2					
Innovatie			50.000	50.000	
Maatregel 3					
Onderzoek en monitoring	15.000	15.000	13.000	13.000	
Beheerskosten					
Coördinatie en organisatie	74.200	74.200	74.200	74.200	15% van de beschikbare middelen (494.666))
Subtotaal Programmalijn 3 en Beheerskosten	104.200	104.200	152.200	152.200	
Totaal	494.575	494.575	494.255	494.255	
Verschil beschikbaar en totaal	91	91	411	411	
Totaal beschikbaar	494.666	494.666	494.666	494.666	

Tabel 4 b

De meerjarenbegroting is indicatief en zal jaarlijks via een uitvoeringsprogramma nader worden ingevuld. De verdeling 60%-40% (Noord-Kennemerland) en 59%-41% (Westfriesland) tussen de programmalijnen 1 en 2 is gemaakt omdat we vooral willen inzetten op het voorkomen van VSV, nu de cijfers zijn gestegen de afgelopen jaren.

5. Communicatie

Over de regionale aanpak, de samenwerking rond het voorkomen van VSV en het begeleiden van Jongeren In Kwetsbare Posities schrijven we elke 4 jaar opnieuw een programma.

Gedurende het jaar monitoren we de projecten en bespreken we de resultaten in de regiegroepen en de bestuurlijke overleggen. We presenteren Jaarlijks de cijfers en we verspreiden deze breed onder gemeenten en scholen.

Projecten belichten we jaarlijks door betrokkenen erover te berichten. Over sommige projecten maken we bijvoorbeeld een filmpje dat gebruikt kan worden bij conferenties of bijeenkomsten op scholen. Bij andere projecten zorgen we bijvoorbeeld voor publicatie in lokale bladen en op websites van scholen en gemeenten.

Als onderdeel van elke projectaanvraag zullen we aandacht vragen voor de wijze waarop er gecommuniceerd wordt over de start, de voortgang en de resultaten van het project.

In de komende periode zullen we ervoor zorgen dat de inhoud van het programma breed bekend wordt bij betrokkenen, zowel jongeren als docenten, mentoren, trajectbegeleiders.

In de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's besteden we aandacht aan communicatie uitingen rond de projecten die in dit kader worden uitgevoerd.

1. Bijlage: Terugblik programma 2017-2021

In de periode 2017-2020 hebben we in beide regio's via het uitvoeren van projecten gewerkt aan het terugdringen van VSV en het begeleiden van Jongeren in Kwetsbare posities. In dit hoofdstuk blikken we terug op de doelstellingen van de VSV cijfers, op de inzet voor het begeleiden van jongeren in kwetsbare posities, op een aantal succesvolle projecten en op de samenwerking en de structuur. We eindigen met een aantal conclusies.

1.1. Doelstellingen VSV

De concrete doelstellingen van het programma 2017-2020 zijn gericht op het verminderen van VSV-ers.

Als we in grote lijnen naar de cijfers kijken kunnen we stellen dat we maar gedeeltelijk zijn geslaagd in onze aanpak. Immers de uitval percentages in het VO zijn niet stabiel gebleven, zoals we ons ten doel hadden gesteld¹⁶. In Noord-Kennemerland zijn de percentages in het VO wel onder het (ook stijgende) landelijke gemiddelde gebleven, maar in Westfriesland is dat niet gelukt¹⁷.

Ondanks dat de samenwerking tussen alle betrokken partijen in de afgelopen jaren is verbeterd en geïntensiveerd, zijn we er onvoldoende in geslaagd om jonge leerlingen/studenten binnenboord te houden.

Dit vraagt dus in de komende jaren onverminderd onze aandacht. Daarbij gaat het om gezamenlijk handelen van onderwijs, zorg, arbeid en RMC/Leerplicht, waarbij maatwerk het uitgangspunt is en tegelijkertijd de uitdaging.

En daarnaast vraagt het aan alle betrokken partijen om de basisstructuur aan onderwijs, jeugdhulp, toeleiding naar arbeid en leerplicht/RMC steeds opnieuw te verbeteren, waardoor de preventieve aanpak optimaal zijn werk kan doen.

De uitvalcijfers in het MBO zijn, waar het gaat om het Entree onderwijs, in beide regio's gedaald en onder het landelijk gemiddelde gebleven. Op dit punt hebben we dus de doelstellingen gehaald. Hoewel dit niet op 1 op 1 te koppelen valt aan de inzet van het VSV-programma is dit wel een mooi resultaat voor iedereen die hard werkt om de Entree jongeren een zo goed mogelijke start te geven.

Als we inzoomen op de twee MBO's in onze regio's zien we bij de Entree-cijfers dat de uitval bij het Horizon College onder het landelijk gemiddelde valt. Bij het Clusius College daarentegen, is er sprake van een percentage dat boven het landelijk gemiddelde komt. De aantallen studenten zijn bij het Clusius veel kleiner, waardoor er een grotere schommeling in de cijfers is te zien.

Ook hier geldt dat het succesvol afronden van de Entree opleiding (met daaraan gekoppeld ofwel een betaalde baan, ofwel doorstroming naar niveau 2) permanente inspanning vraagt.

Als we kijken naar de uitvalcijfers MBO2, MBO3 en MBO4 dan valt op dat in Noord-Kennemerland de uitval op MBO4 niveau boven het landelijk gemiddelde ligt. Op dat punt hebben we de doelstelling niet gehaald. Binnen het Horizon College is in de afgelopen periode onderzoek gedaan naar deze uitval. Dit heeft tot het inzicht geleid dat er een veelheid aan factoren bijdraagt aan deze uitval, zoals multi-problematiek en verkeerde keuzes. Er is geen duidelijke trend te ontdekken, waar een gerichte inzet op kan worden gepleegd. De conclusie is geweest dat er binnen het mentoraat goed gekeken

¹⁶ Zie cijfers in deze bijlage

¹⁷ Bron: DUO factsheets

moet worden naar het welbevinden van studenten en dat er goede voorlichting moet worden gegeven over de opleidingen en de beroepsperspectieven.

De toename van het aantal vluchtelingen jongeren sinds 2015 heeft ervoor gezorgd dat we binnen het programma aan deze groep jongeren extra aandacht hebben besteed, in de vorm van extra taalonderwijs, (verzuim)begeleiding, aandacht voor een combinatie van Entree onderwijs met inburgering en een schakelprogramma naar de arbeidsmarkt. In beide regio's is het onderwijs aan deze jongeren een vraagstuk waar verdere ontwikkeling nodig is. Ook de afstemming met bijvoorbeeld zorg verloopt nog niet zonder problemen.

1.2. Doelstelling in cijfers 2017-2021

In deze paragraaf lopen we de doelstellingen af die in het programma 207-2020 zijn gesteld.

- Doelstelling 1: Binnen het VO is het percentage VSV stabiel t.o.v. het eind van de programmaperiode 2012-2016 en valt ook eind 2020-2021 binnen de landelijk gestelde norm.

VO			
	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Westfriesland</i>	<i>Noord-Kennemerland</i>
2015-2016	0,45%	0,39%	0,33%
2016-2017	0,46%	0,41%	0,35%
2017-2018	0,50%	0,53%	0,43%
2018-2019	0,49%	0,54%	0,40%

Tabel 5

De cijfers van het schooljaar 2015-2016 waren voor het VO in Westfriesland 0,39% en in Noord-Kennemerland 0,33% (landelijk gemiddelde 0,45%).

In de voorlopige cijfers 2018-2019 is dit percentage gestegen naar 0,54% in Westfriesland en 0,40% in Noord-Kennemerland (landelijk gemiddelde 0,49%).

Daarmee hebben we niet bereikt dat de cijfers stabiel zijn gebleven. In Noord-Kennemerland is het percentage lager dan het landelijk gemiddelde, in Westfriesland niet.

- Doelstelling 2: Het aantal VSV'ers binnen Entree valt binnen de landelijke gestelde norm;

VSV'ers binnen Entree				
	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Landelijke norm</i>	<i>Westfriesland</i>	<i>Noord-Kennemerland</i>
2015-2016	29,06%	22,50%	26,36%	29,33%
2016-2017	26,70%	27,50%	25,93%	25,32%
2017-2018	23,19%	27,50%	22,46%	16,76%
2018-2019	23,17%	26,40%	20,77%	22,82%

Tabel 6

De cijfers in zowel de regio Westfriesland als Noord-Kennemerland laten een dalende trend zien, en zijn lager dan het landelijk gemiddelde percentage. Daarmee hebben we deze doelstelling behaald.

VSV-ers bij Entree in het MBO				
	Landelijk gemiddelde	Landelijke norm	Horizon	Clusius
2015-2016	29,06%	22,50%	25,17%	20,00%
2016-2017	26,70%	27,50%	25,26%	15,15%
2017-2018	23,28%	27,50%	19,83%	27,50%
2018-2019	23,22%	26,40%	22,61%	32,61%

Tabel 7

De cijfers bij het Horizon College laten een dalende trend zien en zijn onder het landelijk gemiddelde. Daarmee is voor deze instelling de doelstelling behaald. De cijfers van het Clusius College laten een stijgende trend zien. Het ging in absolute aantallen in 2017-2018 om 11 VSV-ers en in 2018-2019 om 15 VSV-ers. Daarmee is voor deze instelling het doel niet gehaald.

- Doelstelling 3: Het aantal VSV-ers binnen het MBO zal voor zowel niveau 2, 3 en 4 voldoen aan de landelijk gestelde norm;

Het aantal VSV-ers binnen niveau 2, 3 en 4 laten het volgende beeld zien:

VSV-ers binnen MBO2, MBO3, MBO4				
	Landelijk gemiddelde	Landelijke norm	Noord- Kennemerland	Westfriesland
2015-2016				
MBO2	8,68%	10,00%	6,61%	7,78%
MBO3	3,28%	2,75%	4,02%	2,41%
MBO4	2,75%	2,75%	2,87%	2,83%
2016-2017				
MBO2	8,93%	9,50%	8,85%	8,13%
MBO3	3,44%	3,60%	3,00%	2,91%
MBO4	2,93%	2,75%	2,60%	3,65%
2017-2018				
MBO2	9,48%	9,40%	7,97%	7,25%
MBO3	3,88%	3,50%	3,12%	3,06%
MBO4	3,35%	2,75%	3,82%	3,92%
2018-2019				
MBO2	10,01%	8,60%	9,39%	9,45%
MBO3	4,17%	3,20%	3,79%	3,58%
MBO4	3,49%	2,70%	4,08%	3,11%

Tabel 8

De cijfers zijn roodgekleurd ten opzichte van de norm. Als we kijken naar het landelijke gemiddelde is het beeld minder rood. We kunnen vaststellen dat de uitval in MBO4 in Noord-Kennemerland 2 jaren

achtereen hoger is dan het landelijk gemiddelde. In Westfriesland is het gedaald onder het landelijk gemiddelde.

Als we inzoomen op de MBO's in onze regio's zien we de volgende cijfers¹⁸

VSV-ers binnen MBO2, MBO3, MBO4				
	<i>Landelijk gemiddelde</i>	<i>Landelijk norm</i>	<i>Horizon</i>	<i>Clusius</i>
2015-2016				
MBO2	8,68%	10,00%	6,77%	6,67%
MBO3	3,28%	2,75%	3,30%	1,69%
MBO4	2,75%	2,75%	2,92%	1,62%
2016-2017				
MBO2	8,93%	9,50%	7,92%	7,48%
MBO3	3,44%	3,60%	2,42%	2,99%
MBO4	2,93%	2,75%	3,03%	1,52%
2017-2018				
MBO2	9,48%	9,40%	7,44%	9,74%
MBO3	3,88%	3,50%	3,69%	3,42%
MBO4	3,35%	2,50%	3,96%	1,92%
2018-2019				
MBO2	10,01%	8,60%	9,55%	10,69%
MBO3	4,17%	3,20%	4,34%	3,52%
MBO4	3,49%	2,70%	3,46%	3,49%

Tabel 9

Ook hier zijn de cijfers roodgekleurd ten opzichte van de norm. Als we kijken naar het landelijke gemiddelde is het beeld minder rood. Dan is de uitval MBO2 van het Clusius boven het gemiddelde, en ook de uitval MBO3 van het Horizon College.

- Doelstelling 4: Een doelstelling m.b.t. jongeren met een migratieachtergrond en nieuwkomers is in schooljaar 2016-2017 geformuleerd waarmee deze jongeren eind 2020-2021 een passende vervolgplek hebben;

We hebben geen specifieke doelstellingen geformuleerd voor jongeren met een migratie-achtergrond. De reden is dat deze gegevens niet uit de beschikbare data naar voren zijn te halen.

Wel hebben we de specifieke problematiek die zich voordoet bij de jongeren die vanuit de ISK klassen doorstromen in beeld gekregen. We hebben verschillende projecten ontwikkeld, onder andere gericht op het voorkomen van verzuim, maar ook op doorstroom en extra begeleiding op de vervolg school.

¹⁸ In deze cijfers zitten ook de vestigingen buiten onze regio's opgenomen.

1.3. Korte schets van een aantal projecten, borging van projecten

In de afgelopen periode hebben we ingezet op 3 maatregelen, te weten Zorg, Arbeid en Onderwijs/Ontwikkeling. In dit hoofdstuk belichten we uit iedere maatregel de projecten, die de meeste financiële inzet hebben ontvangen en de meeste impact hebben gehad.

Zorg

In beide regio's is in de afgelopen jaren bijgedragen aan de J&G coaches op het VO. Deze coaches zorgen indien nodig voor snelle contacten met hulpverlening op de scholen zelf. Ook zijn de J&G coaches gesprekspartners voor de docenten op de school, zodat deze beter in staat zijn eerste signalen op te vangen. De kosten voor de J&G coaches zijn inmiddels geborgd in de begrotingen van de gemeenten.

Ook is in beide regio's een project gestart om zorgwekkend ziekteverzuim in het VO en het MBO aan te pakken met behulp van jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen. Zo trachten we te voorkomen dat ziekteverzuim leidt tot VSV. Onderdeel van het project is tevens om mentoren beter toe te rusten om gesprekken te voeren over zorgelijk ziekteverzuim. Binnen het VO is het gesprek gaande om deze aanpak binnen de reguliere structuren te borgen. Om binnen het MBO daadwerkelijk vast te stellen of een dergelijke interventie leidt tot minder schoolverzuim is een langere periode nodig, waarin de studenten worden gevolgd.

In beide regio's hebben we in 2019 een start gemaakt met het inzetten van zogenaamde Transfercoaches voor de overstap van het VO naar het MBO. Het blijkt voor een deel van de jongeren moeilijk om zonder extra ondersteuning een goede overstap naar het MBO te maken. De eerste ervaringen met de inzet van de Transfercoaches zijn positief te noemen. Om daadwerkelijk vast te stellen of een dergelijke interventie leidt tot minder schooluitval is een langere periode nodig, waarin de studenten worden gevolgd.

Ook het project Gewoon Doen voeren we in beide regio's uit. We bieden maatwerk oplossingen voor jongeren die eenmalig extra ondersteuning nodig hebben. Op voordracht van een docent of mentor of begeleider kan een aanvraag worden gedaan van maximaal €2.500 waarmee snel tot een oplossing wordt gekomen die betrekking heeft op onderwijs zorg of arbeid.

Arbeid

Het ministerie van OCW heeft in het programma 2016-2020 voor het eerst de inzet verbreed naar de groep jongeren in kwetsbare posities (JIKP) en de zogenaamde oud-VSV-ers.

In de regio Westfriesland is de afgelopen jaren vanuit het programma gewerkt aan het tot ontwikkeling brengen van het JoLo (jongerenloket). Een plek waar jongeren terecht kunnen voor advies over onderwijs en arbeid. Om de bereikbaarheid voor jongeren in oostelijk Westfriesland te verhogen wordt er in dit laatste programmajaar een pilot gedaan met een spreekuur in Stede Broec.

Een deel van de kosten is geborgd in de begrotingen van Werksaam en de RMC, maar voortzetting van uit het programma is nog nodig.

In Noord-Kennemerland is gewerkt aan de 'Route Arbeid'. In overleg met betrokken scholen voor VSO/PRO en de Entree opleiding is in kaart gebracht wie wat doet en hoe de samenwerking plaatsvindt. Ook is er gewerkt om de feitelijke samenwerking tot stand te brengen, waardoor betrokken medewerkers elkaar nu kennen en snel weten te vinden. Daarbij is er nog een opgave om de samenwerking inhoudelijk te verdiepen, zodat niet alleen duidelijk is wie wat moet doen, maar dat ook het gesprek gevoerd kan worden over de vraag hoe het gedaan wordt. In 2020 wordt er gezocht naar de beste vorm waarin de coördinatie kan worden geborgd binnen de bestaande structuren, en de inhoudelijke verdieping kan worden aangebracht.

In beide regio's zijn projecten ontwikkeld om oud VSV-ers te begeleiden naar een nieuwe stap richting onderwijs of arbeid. Beide projecten hebben inhoudelijk elkaar geïnspireerd, waardoor sterke elementen over en weer konden worden overgenomen. De resultaten van de projecten in beide regio's zijn uitgekomen boven de doelen die waren gesteld. Het is duidelijk geworden dat deze projecten niet in bestaande begrotingen kunnen worden geborgd. Dat stelt ons voor de vraag of we deze projecten op een zelfde wijze willen voortzetten in de komende periode.

Onderwijs ontwikkeling

In beide regio's zijn in de afgelopen jaren vele jonge (leerplichtige) vluchtelingen komen wonen. Dit vraagt zeker ook aandacht in het kader van voorkomen VSV en begeleiden van jongere in kwetsbare posities. We hebben ervaring opgedaan in een specifieke aanpak voor verzuimbegeleiding, waardoor het verzuim aanmerkelijk is gedaald. We hebben ervaring opgedaan in een combinatie met Entree onderwijs en inburgering en extra begeleiding en taalondersteuning in het Praktijkonderwijs. De overstap van VO naar het MBO is voor veel van deze jongeren moeilijk, mede omdat ze onvoldoende beeld hebben van de beroepsperspectieven. Daarnaast is aandacht voor trauma verwerking noodzakelijk, maar niet altijd voorhanden, waardoor wij ook daarvoor een project hebben ondersteund. Het is duidelijk dat er veel nodig is voor deze groep jongeren. We zoeken nog naar samenhang en versterking van de verschillende initiatieven.

1.4. Programmastructuur en samenwerking

Stuurgroepen

In beide regio's is gewerkt met een stuurgroep VSV, bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit de gemeenten en het onderwijs. Er heeft in Noord-Kennemerland een verbreding plaatsgevonden met wethouders die de domeinen Zorg en Arbeid vertegenwoordigen. In Westfriesland wordt gewerkt aan een verbinding met het REA, waarbij tevens de directeur van Werksaam zal aanschuiven.

De stuurgroepen hebben gemiddeld 3x per jaar vergaderd.

Regiegroepen

In beide regio's is gewerkt met afzonderlijke regiegroepen per programmalijn (Plus, Arbeid, Onderwijs & Ontwikkeling). De regiegroep O&O is bovenregionaal begonnen, maar dat is gewijzigd naar een regionale regiegroep in beide regio's.

De regiegroepen hebben de projectplannen inhoudelijk beoordeeld, en gemonitord. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen geagendeerd.

We hebben ervaren dat het ontwikkelen van projecten tijd vraagt en inzet van mensen in de verschillende organisaties. Het aantal projecten leidde er soms toe dat projecten niet of langzamer van de grond kwamen dan gewenst. Soms ontbrak de tijd bij mensen die ook al bij andere projecten betrokken waren. Of het aantrekken van een projectleider vroeg meer tijd dan voorzien. Ook de betrokkenheid van veel verschillende organisaties maakte dat soms het tempo achterbleef. Personele wisselingen of organisatieveranderingen maken dat sommige projecten onvoldoende konden worden aangestuurd of bijvoorbeeld monitoring achterwege bleef. Dit heeft extra inzet van het steunpunt en andere betrokkenen gevraagd. Het verdient aanbeveling om het aantal projecten terug te brengen, zodat er meer focus kan ontstaan. Het is ook zaak dat er vanuit de betrokken organisaties voldoende tijd kan worden ingezet.

Aandachtspunt bij het beoordelen van de projectplannen is de meetbaarheid van de doelen. Daar zullen we in de komende periode meer aandacht aan moeten besteden. Ook is er behoefte om meer te doen met de cijfers rondom VSV en JIKP en andere data.

Het is ook gebleken dat een kritische blik op de inhoud van de projectplannen soms moeilijk is te realiseren. Kennis over het specifieke vraagstuk kan ontbreken maar er kunnen ook verschillende belangen spelen. “Leuren om geld” is niet prettig, en het kan minder kritisch maken. Het is goed om daarover na te denken en waarborgen te organiseren dat er een objectieve en inhoudelijk sterke beoordeling plaats kan vinden (bijvoorbeeld cross-over tussen regio’s, of advies vragen over de meetbaarheid van de maatregelen).

De vertegenwoordiging in de verschillende regiegroepen is wisselend qua niveau. Het is goed om voor de nieuwe periode daar duidelijke afspraken over te maken. Ook blijkt de afstemming met de diverse gemeenten in de regio soms lastig. De vraag is hoe de geluiden uit de regiegroepen doorkomen in ander ambtelijke overleggen. Het is de kunst om beter aan te sluiten op de gemeentelijke overlegstructuren in de regio’s. De afstemming binnen het Onderwijs is ook een punt van aandacht. Niet alle scholen voelen zich voldoende aangesloten en de terugkoppeling van afspraken of initiatieven vraagt extra aandacht.

De regiegroepen hebben elk gemiddeld 4x per jaar vergaderd. Sommige mensen maken deel uit van meer dan 1 regiegroep, anderen niet. Dit betekent enerzijds voor sommigen een flink tijdsbeslag, met daaraan gekoppeld een goed overzicht van de verschillende programmalijnen. Voor anderen betekent het een minder groot tijdsbeslag maar ook een minder goede informatiepositie. Het is te overwegen om in de komende programmaperiode uit te gaan van 1 regiegroep voor de verschillende programmalijnen, eventueel aangevuld met inhoudelijke overleggen op onderdelen.

Steunpunt

Het steunpunt VSV is ingericht als onderdeel van de organisatie van de contactschool in beide regio’s (Horizon College). Zowel de contactschool als de beide contactgemeenten zijn opdrachtgever. Het steunpunt coördineert de uitvoering van de taken van de contactschool en de contactgemeenten. Het steunpunt initieert het overleg op bestuurlijk en operationeel niveau.

Daarnaast organiseert het steunpunt de regiegroep vergaderingen, heeft formats ontwikkeld voor de projectplannen en de monitoring, en stuurt op het indienen ervan, onderhoudt contacten tussen de contactgemeenten en contactschool en informeert de samenwerkingspartners over de uitvoering

van het regionaal programma. Daarnaast beheert het steunpunt de regionale subsidie en het door de contactgemeente beschikbaar gestelde specifieke uitkeringsdeel en geeft uitvoering aan de besluiten en afspraken over de besteding van de beschikbare middelen.

Jaarlijks stelt het steunpunt een inhoudelijk en financieel verslag op.

Samenwerking

In de afgelopen jaren hebben de verschillende betrokken partijen in de domeinen Onderwijs, Zorg, Arbeid samengewerkt in een duidelijke structuur van stuurgroepen, regiegroepen en projectgroepen om de doelen van het VSV-programma te behalen en te monitoren. Dit heeft geleid tot meer inzicht en betere communicatie tussen de verschillende partners.

Mensen in de uitvoering weten elkaar beter te vinden en men is meer op de hoogte van elkaars werk en organisatie. Er is in gezamenlijkheid gewerkt aan heldere afspraken en afstemming, en er is door de betrokkenen buiten de kaders van de eigen organisatie naar de beste oplossing voor jongeren gezocht.

We hebben veel verschillende projecten ontwikkeld en we hebben ervaringen van de ene regio naar de andere gebracht en gekeken wat elders goed kan werken.

Contacten met het ministerie / Accountmanager OCW

De contacten met het ministerie van OCW lopen via de accountmanager. Er heeft een aantal keer wisseling van de wacht plaatsgevonden. Dit is echter steeds duidelijk aangekondigd en in de vervanging zijn geen haperingen opgetreden. Het contact is goed te noemen.

Communicatie

Vanuit het programma is jaarlijks een communicatie uiting verzorgd over de aantallen VSV-ers (via een zogenoemde infographic). Deze is toegezonden aan de samenwerkingspartners.

Daarnaast is een aantal projecten belicht via interviews met deelnemers (Back on Track, Your Next Step), filmpjes (Route Arbeid, Route Nieuwkomers, Transfercoach, Back on Track). Deze uitingen zijn gedeeld via de websites van de scholen, de RMC's, de Samenwerkingsverbanden, Ingrado.

Het project Gewoon Doen is 2x per jaar onder de aandacht gebracht van betrokken scholen, mentoren, begeleiders.

We hebben daarnaast geconstateerd dat sommige projecten niet voldoende zijn geïntroduceerd bij de betrokken scholen/mentoren etc. Dat zorgde voor onduidelijkheden bij de start, die voorkomen kunnen worden. Voor de komende programmaperiode zal extra aandacht besteed worden aan de communicatie rond de start van een project.

1.5. Conclusies

In de afgelopen 4 jaar is een groot aantal projecten uitgevoerd met als doel het verminderen van VSV en het begeleiden van JIKP. Het verminderen van VSV is overall niet gehaald. Dit is teleurstellend.

Ook landelijk is de doelstelling niet gehaald, we zien het aantal VSV-ers oplopen. Bij de regionale analyse in bijlage 2 analyseren we de groei in de VSV-cijfers.

We hebben in de afgelopen periode op verschillende gebieden projecten uitgevoerd, die hebben bijgedragen aan het voorkomen van VSV, en die de samenwerking hebben bevorderd tussen betrokken samenwerkingspartners. Een deel van de projecten is geborgd in bestaande financiering. Borging van projecten is echter niet altijd haalbaar gebleken.

Voor de komende periode is het te overwegen om meer focus aan te brengen en het aantal projecten enigszins te beperken. Ook is het van belang om rekening te houden met het gegeven dat het opzetten van projecten tijd kost en dat projecten over een boekjaar heen kunnen lopen.

2. Bijlage: Regionale Analyse

In dit hoofdstuk gaan we in op de cijfers in onze regio's met betrekking tot VSV¹⁹ en JIKP. We vergelijken de landelijke cijfers met de regionale cijfers.

2.1. VSV cijfers Noord-Kennemerland en Westfriesland in perspectief

Aantal vsv'ers en percentage per jaar									
jaar	Landelijk aantal leerlingen/ studenten	Landelijk aantal vsv	Landelijk percentage	Regio Alkmaar aantal leerlingen/ studenten	Regio Alkmaar aantal vsv	Regio Alkmaar percentage	Regio Westfriesland aantal leerlingen/ studenten	Regio Westfriesland aantal vsv	Regio Westfriesland percentage
2015/2016	1.332.184	22.953	1,72%	23.592	339	1,44%	17.957	277	1,54%
2016/2017	1.357.836	23.744	1,75%	24.252	345	1,42%	18.185	310	1,70%
2017/2018	1.351.931	25.848	1,91%	24.042	378	1,57%	17.902	329	1,84%
2018/2019	1.341.060	26.894	2,01%	23.918	433	1,81%	17.743	348	1,96%

Tabel 10

Het aantal VSV-ers is landelijk in de afgelopen jaren gestegen van 1,72% naar 2,01%. De doelstelling van de minister om het aantal terug te brengen naar 20.000 in 2020 wordt daarmee niet gehaald.

De percentages liggen zowel in Westfriesland als in Noord-Kennemerland onder de landelijke cijfers. Maar in beide regio's is een groei te zien, waarbij de cijfers van Noord-Kennemerland lager liggen dan die in Westfriesland.

¹⁹ De VSV-cijfers zijn gebaseerd op de DUO-cijfers zoals vermeld in de VSV-portal en de factsheets van de regio's en de MBO instellingen, voor wat betreft 2018/2019 gaat het om de voorlopige cijfers (definitieve cijfers over dit schooljaar zijn nog niet voorhanden).

2.2. VSV-ers in VO en MBO

Aantal en percentage vsv per soort onderwijs							
onderwijs	jaar	Landelijk aantal vsv	Landelijk percentage	Regio Noord- Kennemerland aantal vsv	Regio Noord- Kennemerland percentage	Regio Westfriesland aantal vsv	Regio Westfriesland percentage
VO	2015/2016	4.249	0,45%	54	0,31%	50	0,39%
	2016/2017	4.389	0,46%	61	0,34%	52	0,41%
	2017/2018	4.746	0,50%	75	0,43%	66	0,53%
	2018/2019	4.539	0,49%	69	0,40%	65	0,54%
VAVO	2015/2016	4.505	16,67%	7	8,13%	8	11,26%
	2016/2017	7.373	10,59%	7	5,46%	4	5,79%
	2017/2018	815	10,50%	8	4,81%	6	8,57%
	2018/2019	784	10,33%	11	6,39%	5	7,46%
MBO	2015/2016	17.943	4,65%	285	4,56%	227	4,32%
	2016/2017	18.574	4,71%	284	4,40%	258	4,82%
	2017/2018	20.287	5,10%	303	4,72%	263	4,83%
	2018/2019	21.571	5,35%	364	5,48%	283	5,00%

Tabel 11

Het aantal jongeren uit Noord-Kennemerland dat onderwijs volgt in het VO bedroeg in schooljaar 2018/2019 17.276 ²⁰. Het aantal VSV van 69 vormt een percentage van 0,40%, dit is een daling met 0,03% en ligt onder het landelijk gemiddelde van 0,49%.

Het aantal jongeren dat in het VAVO onderwijs volgde in schooljaar 2018/2019 is in de regio Alkmaar 172, daarvan zijn er 11 uitgevallen, dat betekent een percentage van 6,39%, dat onder het landelijk gemiddelde van 10,33% ligt.

Het aantal jongeren dat onderwijs volgt op een MBO bedroeg in 2018/2019 6.642. Hiervan is 5,48% uitgevallen (364 jongeren). Dit is boven het landelijk gemiddelde van 5,35%.

Het aantal jongeren uit Westfriesland dat onderwijs volgt in het VO bedroeg in schooljaar 2018/2019 12.080. Het aantal VSV van 65 vormt een percentage van 0,54%. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 0,49%. Dit is het tweede opeenvolgende jaar dat de uitval in het VO boven het landelijk gemiddelde ligt.

Het aantal jongeren dat in het VAVO onderwijs volgde in schooljaar 2018/2019 in de regio Westfriesland is 67, daarvan zijn er 5 uitgevallen, dat betekent een percentage van 7,46%, dat onder het landelijk gemiddelde van 10,50% ligt.

Het aantal jongeren dat onderwijs volgt op een MBO bedroeg in 2019/2019 5.663. Hiervan is 5,00% uitgevallen (283 jongeren). Dit is onder het landelijk gemiddelde van 5,35%.

²⁰ Wat betreft het VO is goed om te weten dat het Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland zich richt op de scholen in Alkmaar, Heerhugowaard, Langedijk, Bergen en Heiloo. Voor onze VSV en JIKP aanpak hanteren we de RMC-indeling. Dat betekent dat ons werkgebied ook Uitgeest en Castricum omvat. De scholen in deze gemeenten vallen onder het Samenwerkingsverband Midden-Kennemerland.

2.3. VSV-ers naar onderwijs niveau in schooljaar 2018/2019

Aantal vsv'ers, percentage vsv'ers en het normpercentage voor de verschillende onderwijs niveaus 2018/2019									
onderwijs	onderwijs niveau	landelijk percentage	landelijk norm percentage	Aantallen deelnemers	Regio Noord-Kennemerland vsv	Regio Noord-Kennemerland percentage vsv	Aantallen deelnemers	Regio Westfriesland aantal vsv	Regio Westfriesland percentage
VO	Onderbouw	0,28%	0,10%	8.523	19	0,22%	6.086	27	0,44%
	Bovenbouw VMBO	0,97%	1,00%	3.651	26	0,71%	2.992	23	0,97%
	Bovenbouw HAVO/VWO	0,48%	0,10%	5.102	24	0,47%	3.002	15	0,48%
subtotaal VO		0,49%		17.276	69	0,40%	12.080	65	0,54%
MBO	bol1	22,21%	26,40%	153	35	22,88%	154	31	20,13%
	bb11	28,77%	26,40%	53	12	22,64%	29	7	24,14%
		23,17%		206	47	22,82%	183	38	20,77%
	bol2	9,32%	8,60%	693	69	9,96%	714	69	9,66%
	bb12	11,43%	8,60%	414	35	8,45%	365	33	9,04%
		9,92%		1.107	104	9,39%	1.079	102	9,45%
	bol3	4,10%	3,20%	890	33	3,71%	845	26	3,08%
	bb13	4,17%	3,20%	589	23	3,90%	469	21	4,48%
		4,12%		1.479	56	3,79%	1.314	47	3,58%
	bol4	3,45%	2,70%	3619	150	4,14%	2.930	92	3,14%
	bb14	3,87%	2,70%	231	7	3,03%	157	4	2,55%
		3,47%		3.850	157	4,08%	3.087	96	3,11%
subtotaal MBO		5,35%		6.642	364	5,48%	5.663	283	5,00%
totaal					433	1,81%		348	1,96%

Tabel 12

In Noord-Kennemerland is het percentage uitval van het VO met 0,40% lager dan het landelijk gemiddelde van 0,49%.

Het percentage BOL1 scoort met 22,88% boven het landelijk gemiddelde van 22,21%, het percentage BOL2 scoort met 9,96% boven het landelijk gemiddelde van 9,32%. Ook het percentage BOL4 scoort met 4,14% boven het landelijk gemiddelde van 3,45%.

In Westfriesland is het percentage uitval van het VO (0,54%) hoger dan het landelijk gemiddelde van 0,49%. Dit wordt vooral veroorzaakt door een uitval percentage van 0,44% in de onderbouw van het VO (landelijk gemiddelde 0,28%). 18 van de 27 jongeren die zijn uitgevallen in VO onderbouw zijn anderstaligen (8 uit Syrië, 4 uit Eritrea en 6 uit andere landen). Van de resterende 9 andere uitvallers gaat het om 5 jongeren die naar het buitenland zijn verhuisd, en waar het administratief niet goed is verlopen. Bij 1 leerling is sprake van multi-problematiek waar ook de rechter bij is betrokken. En voor 3 leerlingen geldt dat er administratief tussen scholen dan wel tussen regio's een en ander opgehelderd moet worden. We kunnen in elk geval zeggen dat alle leerlingen met naam en toenaam bekend zijn.

Op het MBO scoren de BOL2 met 9,66% hoger dan het landelijk gemiddelde van 9,32%. En ook BBL3 scoort met 4,48% hoger dan het landelijk gemiddelde van 4,17%.

2.4. VSV-ers naar leeftijd

Leeftijd VSV-ers 2018-2019					
Leeftijd	Landelijk	Regio Noord Kennemerland aantal	Regio Noord- Kennemerland %	Regio Westfriesland aantal	Regio Westfriesland %
13	0,06%	0	0,00%	1	0,04%
14	0,10%	6	0,19%	4	0,17%
15	0,11%	6	0,18%	2	0,08%
16	0,28%	4	0,12%	4	0,16%
17	0,88%	24	0,70%	25	1,00%
18	5,46%	161	5,58%	131	6,01%
19	5,86%	105	5,26%	85	5,43%
20	5,62%	70	5,90%	49	5,07%
21	5,53%	29	4,08%	33	5,58%
22	5,60%	28	5,92%	14	3,99%
18-	0,29%	40	0,24%	36	0,30%
18+	5,61%	393	5,42%	312	5,52%

Tabel 13

Het aandeel VSV-ers stijgt naarmate jongeren ouder worden. Vanaf 18 jaar zijn jongeren niet meer kwalificatieplichtig en kunnen ze zelf beslissen of ze wel of niet op de opleiding blijven.

2.5. VSV-ers naar geslacht

Geslacht VSV-ers 2018-2019					
Geslacht	Landelijk	Regio Noord Kennemerland aantal	Regio Noord- Kennemerland %	Regio Westfriesland aantal	Regio Westfriesland %
Man	2,56%	282	2,31%	213	2,37%
Vrouw	1,43%	151	1,29%	135	1,54%

Tabel 14

In Westfriesland is het percentage meisjes dat uitvalt 1,54%, dat is hoger dan het aandeel landelijk.

In absolute aantallen zien we in Noord-Kennemerland de verhouding jongens-meisjes 65%-35%, in Westfriesland is dat 61%-39%.

2.6. VSV-ers naar migratie achtergrond

Aantal nieuwe vsv'ers naar migratie achtergrond 2018/2019					
	landelijk percentage	Regio Noord- Kennemerland aantal vsv	Regio Noord- Kennemerland percentage	Regio Westfriesland aantal vsv	Regio Westfriesland percentage
Geen migratie achtergrond	1,59%	287	1,46%	226	1,51%
1e generatie met migratie- achtergrond	5,34%	49	5,35%	58	8,12%
Westerse migratie achtergrond	2,73%	91	2,72%	59	2,87%
Onbekend	45,31%	6	60,00%	5	62,50%
Totaal		433		348	

Tabel 15

Het aandeel jongeren met een migratie achtergrond is oververtegenwoordigd in de VSV-cijfers. In Westfriesland is het aandeel van de eerste generatie flink hoger (8,12) dan het landelijk gemiddelde. We zien daar dat nieuwkomers (vluchtelingen) vaak uitvallen, zowel in de onderbouw VO (12 van de 27 vanuit niet westerse migratie-achtergronden) als ook in MBO 1 (16 van de 38).

2.7. VSV-ers naar woonplaats

Nieuwe vsv'ers naar woongemeente				
Gemeente	Regio Noord- Kennemerland aantal vsv 2017/2018	Regio Noord- Kennemerland percentage 2017/2018	Regio Noord- Kennemerland aantal vsv 2018/2019	Regio Noord- Kennemerland percentage 2018/2019
Alkmaar	172	2,16%	169	2,12%
Bergen (NH.)	32	1,38%	32	1,43%
Castricum	30	1,01%	44	1,50%
Heerhugowaard	85	1,73%	118	2,37%
Heiloo	16	0,80%	17	0,86%
Langedijk	30	1,15%	33	1,28%
Uitgeest	13	1,04%	20	1,64%
totaal	378	1,57%	433	1,81%

Tabel 16

Het aantal VSV-ers in Alkmaar en Heerhugowaard is in opeenvolgende jaren hoger dan het gemiddelde in de regio.

Nieuwe vsv'ers naar woongemeente				
Gemeente	Regio Westfriesland aantal vsv 2017/2018	Regio Westfriesland percentage 2017/2018	Regio Westfriesland aantal vsv 2018/2019	Regio Westfriesland percentage 2018/2019
Drechterland	20	1,12%	27	1,55%
Enkhuizen	36	2,67%	30	2,27%
Hoorn	142	2,40%	154	2,62%
Koggenland	29	1,35%	35	1,66%
Medemblik	54	1,42%	45	1,18%
Opmeer	12	1,14%	18	1,69%
Stede Broec	36	1,96%	39	2,18%
totaal	329	1,84%	348	1,96%

Tabel 17

Het percentage VSV-ers uit Enkhuizen, Hoorn en Stede Broec ligt in opeenvolgende jaren hoger dan het gemiddelde in de regio.

2.8. VSV cijfers MBO Horizon College, Clusius College

Horizon College						
onderwijs	jaar	Landelijk gemiddelde percentage	Regio Noord- Kennemerland aantal vsv	Regio Noord- Kennemerland percentage	Regio Westfriesland aantal vsv	Regio Westfriesland percentage
MBO1	2016/2017	26,60%	26	18,31%	20	22,73%
	2017/2018	23,19%	18	13,24%	19	17,12%
	2018/2019	23,17%	33	21,02%	31	21,23%
MBO2	2016/2017	8,82%	71	8,82%	64	7,83%
	2017/2018	9,40%	51	7,34%	45	6,02%
	2018/2019	9,92%	67	9,75%	63	8,54%
MBO3	2016/2017	3,37%	16	1,79%	22	2,51%
	2017/2018	3,81%	25	3,15%	26	3,09%
	2018/2019	4,12%	31	4,21%	33	4,05%
MBO4	2016/2017	2,90%	43	2,44%	49	3,09%
	2017/2018	3,33%	71	4,21%	69	4,18%
	2018/2019	3,47%	78	4,57%	45	2,54%

Clusius College						
onderwijs	jaar	Landelijk gemiddelde percentage	Regio Alkmaar aantal vsv	Regio Alkmaar percentage	Regio Westfriesland aantal vsv	Regio Westfriesland percentage
MBO1	2016/2017	26,60%	3	12,00%	5	15,20%
	2017/2018	23,19%	8	34,80%	11	27,50%
	2018/2019	23,17%	4	22,20%	15	32,60%
MBO2	2016/2017	8,82%	13	10,30%	19	8,30%
	2017/2018	9,40%	15	9,80%	26	9,70%
	2018/2019	9,92%	12	11,10%	28	10,70%
MBO3	2016/2017	3,37%	8	3,10%	12	3,00%
	2017/2018	3,81%	9	3,30%	14	3,40%
	2018/2019	4,12%	11	4,50%	13	3,50%
MBO4	2016/2017	2,90%	7	1,50%	11	1,50%
	2017/2018	3,33%	9	2,10%	12	1,90%
	2018/2019	3,47%	11	2,40%	14	2,20%

Tabel 18

VSV-ers afkomstig van Pro en VSO onderwijs

Horizon College studenten afkomstig uit Noord Kennemerland						
Schooljaar	Totaal aantal PRO studenten	Aantal VSV'ers	%	Totaal aantal VSO studenten	Aantal VSV'ers	%
2016-2017	116	13	11,21%	40	5	12,50%
2017-2018	115	11	9,57%	34	4	11,77%
2018-2019	124	11	8,87%	29	4	13,79%
Horizon College studenten afkomstig uit Westfriesland						
Schooljaar	Totaal aantal PRO studenten	Aantal VSV'ers	%	Totaal aantal VSO studenten	Aantal VSV'ers	%
2016-2017	87	7	8,05%	20	2	10,00%
2017-2018	83	4	4,82%	20	2	10,00%
2018-2019	88	6	6,82%	18	4	22,22%

Clusius College studenten afkomstig uit Noord Kennemerland						
Schooljaar	Totaal aantal PRO studenten	Aantal VSV'ers	%	Totaal aantal VSO studenten	Aantal VSV'ers	%
2016-2017	4	0	0%	4	0	0%
2017-2018	6	1	16,66%	1	0	0%
2018-2019	2	2	100%	1	0	0%
Clusius studenten afkomstig uit Westfriesland						
Schooljaar	Totaal aantal PRO studenten	Aantal VSV'ers	%	Totaal aantal VSO studenten	Aantal VSV'ers	%
2016-2017	0	0	0%	0	0	0%
2017-2018	5	2	40%	2	0	0%
2018-2019	4	1	25%	2	2	100%

Tabel 19

2.9. VSV-ers na verloop van tijd

Regio Alkmaar

Regio Alkmaar VSV-Lijst 2017- 3 jaar later																
Peildatum 01-01-2020		VO onder bouw		VMBO boven bouw		HAVO /VWO boven bouw										
								Mbo1		Mbo2		Mbo3		Mbo4		Totaal
Startaantal		19		25		14		39		100		42		86		325
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		8	100%	23	100%	9	100%	23	100%	66	100%	26	100%	53	100%	208 100,00%
waarvan:																
Aantal startkwalificatie		0	0%	1	4%	2	22%	0	0%	7	11%	2	8%	5	9%	17 8,17%
Aantal lopende schoolinschrijving		1	13%	8	35%	2	22%	1	4%	10	15%	11	42%	22	42%	55 26,44%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	3	38%	4	17%	2	22%	5	22%	13	20%	2	8%	6	11%	35 16,83%
	PRIO 2	0	0%	1	4%	1	11%	4	17%	6	9%	0	0%	1	2%	13 6,25%
	PRIO 3	1	13%	6	26%	2	22%	7	30%	18	27%	9	35%	17	32%	60 28,85%
	PRIO 4	2	25%	0	0%	0	0%	4	17%	3	5%	1	4%	0	0%	10 4,81%
	PRIO 5	1	13%	3	13%	0	0%	2	9%	9	14%	1	4%	2	4%	18 8,65%

Regio Alkmaar VSV-Lijst 2018- 2 jaar later																
Peildatum 01-01-2020		VO onder bouw		VMBO boven bouw		HAVO /VWO boven bouw										
								Mbo1		Mbo2		Mbo3		Mbo4		Totaal
Startaantal		24		32		19		29		87		47		139		377
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		20	100%	23	100%	17	100%	22	100%	73	100%	38	100%	111	100%	304 100,00%
waarvan:																
Aantal startkwalificatie		0	0%	0	0%	2	12%	0	0%	6	8%	5	13%	9	8%	22 7,24%
Aantal lopende schoolinschrijving		12	60%	11	48%	4	24%	7	32%	17	23%	9	24%	34	31%	94 30,92%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	0	0%	6	26%	3	18%	3	14%	11	15%	4	11%	18	16%	45 14,80%
	PRIO 2	2	10%	2	9%	1	6%	2	9%	2	3%	2	5%	9	8%	20 6,58%
	PRIO 3	2	10%	3	13%	5	29%	4	18%	30	41%	13	34%	31	28%	88 28,95%
	PRIO 4	1	5%	1	4%	0	0%	0	0%	2	3%	2	5%	4	4%	10 3,29%
	PRIO 5	3	15%	0	0%	2	12%	6	27%	5	7%	3	8%	6	5%	25 8,22%

Regio Alkmaar VSV-Lijst 2019- 1 jaar later																
Peildatum 01-01-2020		VO onder bouw		VMBO boven bouw		HAVO /VWO boven bouw										
								Mbo1		Mbo2		Mbo3		Mbo4		Totaal
Startaantal		19		25		24		47		104		56		157		432
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		14	100%	24	100%	20	100%	38	100%	97	100%	55	100%	142	100%	390 100,00%
waarvan:																
Aantal startkwalificatie		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0 0,00%
Aantal lopende schoolinschrijving		4	29%	4	17%	1	5%	0	0%	10	10%	15	27%	19	13%	53 13,59%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	5	36%	7	29%	7	35%	9	24%	23	24%	10	18%	18	13%	79 20,26%
	PRIO 2	0	0%	4	17%	4	20%	6	16%	11	11%	3	5%	15	11%	43 11,03%
	PRIO 3	0	0%	8	33%	7	35%	11	29%	43	44%	25	45%	87	61%	181 46,41%
	PRIO 4	1	7%	0	0%	1	5%	7	18%	2	2%	0	0%	0	0%	11 2,82%
	PRIO 5	4	29%	1	4%	0	0%	5	13%	8	8%	2	4%	3	2%	23 5,90%

Tabel 20²¹

²¹ Prio 1 = Geen inkomen

Prio 2 = Inkomen < €300

Prio 3 = Inkomen > €300

In bovenstaande tabellen zien we wat de VSV-ers uit 2017, 2018 en 2019 op peildatum 1-1-2020 doen.

Van de groep VSV-ers uit 2017 heeft 8,17% + 26,44% = 34,61% alsnog een startkwalificatie gehaald of zit nog op school. 28,85% van deze jongeren werkt (Prio 3). 23,08% van de jongeren heeft geen inkomen uit arbeid of slechts een gering bedrag (Prio 1 en 2). 13,46% heeft enige vorm van een uitkering (Prio 4 en 5).

Van de groep VSV-ers uit 2018 heeft 7,24% + 30,92% = 38,16% alsnog een startkwalificatie gehaald of zit nog op school. 28,95% van deze jongeren werkt (Prio 3). 21,38% van de jongeren heeft geen inkomen uit arbeid of slechts een gering bedrag (Prio 1 en 2), 11,51 heeft enige vorm van een uitkering (Prio 4 en 5).

Van de groep VSV-ers uit 2019 zit 13,59% nog op school. 46,41% is aan het werk (Prio 3). 31,29% van de jongeren heeft geen inkomen uit arbeid of slechts een gering bedrag (Prio 1 en 2). 8,72% van de jongeren heeft enige vorm van een uitkering (Prio 4 en 5).

Bij onze doelstellingen zijn wij uitgegaan van OCW cijfers. Deze wijken enigszins af van de gegevens van het onze regio's, omdat wijzelf de jongeren die verhuisd zijn of overleden niet meer in de cijfers hebben opgenomen.

Regio Westfriesland

Regio Westfriesland VSV-lijst 2017 - 3 jaar later																
Peildatum 01-01-2020		VO onder bouw		VMBO boven bouw		HAVO /VWO boven bouw		Mbo1		Mbo2		Mbo3		Mbo4		Totaal
Startaantal		16		30		18		28		76		40		102		310
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		16	100%	27	100%	14	100%	24	100%	68	100%	29	100%	87	100%	265
					0%											
waarvan:					0%											
Aantal startkwalificatie		0		0	0%	4	29%	0	0%	2	3%	3	10%	12	14%	21
Aantal lopende schoolinschrijving		4	25%	12	44%	4	29%	2	8%	8	12%	8	28%	22	25%	60
Aantal werk/uitkering per prio	Prio 1	0		6	22%	2	14%	8	33%	14	21%	4	14%	12	14%	46
	Prio 2	1	6%	2	7%	1	7%	0	0%	6	9%	0	0%	6	7%	16
	Prio 3	3	19%	3	11%	3	21%	8	33%	29	43%	11	38%	32	37%	89
	Prio 4	2	13%	1	4%	0	0%	2	8%	3	4%	0	0%	1	1%	9
	Prio 5	5	31%	3	11%	0	0%	4	17%	6	9%	3	10%	3	3%	24
	(leeg)	1	6%													
		Een persoon stond wel op NenR bij VO onderbouw, maar was eind februari bij het opvragen van de lijst ingeschreven aan Horizon. Dus niet opgevraagd bij suwi. Maar een week later vsv'er geworden. Dus nu geen gegevens. Heeft een beetje een knipperlichtschoolloopbaan														

Prio 4 = Inkomen + aanvullende uitkering

Prio 5 = Uitkering

Regio Westfriesland VSV - lijst - 2 jaar later																
Peildatum 01-01-2020		VO onder bouw		VMBO boven bouw		HAVO /VWO boven bouw		Mbo1		Mbo2		Mbo3		Mbo4		Totaal
Startaantal		17		30		15		30		78		42		112		324
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/ove		15	100%	27	100%	11	100%	25	100%	70	100%	31	100%	96	100%	275
waarvan:																
Aantal startkwalificatie		0	0%	0	0%	2	18%	0	0%	2	3%	2	6%	13	14%	19
Aantal lopende schoolinschrijving		3	20%	11	41%	3	27%	2	8%	8	11%	10	32%	26	27%	63
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	0	0%	7	26%	2	18%	2	32%	14	20%	4	13%	16	17%	51
	PRIO 2	1	7%	2	7%	1	9%	1	4%	7	10%	0	0%	6	6%	18
	PRIO 3	3	20%	3	11%	3	27%	8	32%	30	43%	12	39%	32	33%	91
	PRIO 4	2	13%	1	4%	0	0%	2	8%	3	4%	0	0%	1	1%	9
	PRIO 5	5	33%	3	11%	0	0%	4	16%	6	9%	3	10%	3	3%	24
	(leeg)	1	6,67%													
Zelfde persoon als in 2017D blijkt ook op NenR2018D te staan.																

Regio Westfriesland VSV - lijst - 1 jaar later																
Peildatum 01-01-2020		VO onder bouw		VMBO boven bouw		HAVO /VWO boven bouw		Mbo1		Mbo2		Mbo3		Mbo4		Totaal
Startaantal		26		23		11		38		102		47		96		343
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/ove		20	100%	20	100%	11	100%	35	100%	94	100%	44	100%	90	100%	314
waarvan:																
Aantal startkwalificatie		1	5%	0	0%	0	0%	0	0%	2	2%	3	7%	3	3%	9
Aantal lopende schoolinschrijving		2	10%	3	15%		0%	4	11%	9	10%	3	7%	17	19%	38
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	5	25%	2	10%	5	45%	9	26%	22	23%	9	20%	16	18%	68
	PRIO 2	0	0%	2	10%	2	18%	5	14%	10	11%	7	16%	10	11%	36
	PRIO 3	0	0%	12	60%	4	36%	8	23%	37	39%	21	48%	42	47%	124
	PRIO 4	3	15%	0	0%	0	0%	1	3%	1	1%	1	2%	1	1%	7
	PRIO 5	9	45%	1	5%	0	0%	8	23%	13	14%	0	0%	1	1%	32

Tabel 21

Van de groep VSV-ers uit 2017 heeft $8\% + 23\% = 31\%$ alsnog een startkwalificatie gehaald of zit nog op school. 34 % van deze jongeren werkt (Prio 3). 23% van de jongeren heeft geen inkomen uit arbeid of slechts een gering bedrag (Prio 1 en 2). 12 % heeft enige vorm van een uitkering (Prio 4 en 5).

Van de groep VSV-ers uit 2018 heeft $7\% + 30\% = 37\%$ alsnog een startkwalificatie gehaald of zit nog op school. 33% van deze jongeren werkt (Prio 3). 16% van de jongeren heeft geen inkomen uit arbeid of slechts een gering bedrag (Prio 1 en 2), 12% heeft enige vorm van een uitkering (Prio 4 en 5).

Van de groep VSV-ers uit 2019 zit 15% nog op school. 39% is aan het werk (Prio 3). 33% van de jongeren heeft geen inkomen uit arbeid of slechts een gering bedrag (Prio 1 en 2). 12% van de jongeren heeft enige vorm van een uitkering (Prio 4 en 5).

Bij onze doelstellingen zijn wij uitgegaan van OCW cijfers. Deze wijken enigszins af van de gegevens van het onze regio's, omdat wijzelf de jongeren die verhuisd zijn of overleden niet meer in de cijfers hebben opgenomen.

2.10. JIKP cijfers

Regio Alkmaar:

Regio Alkmaar Lijst van Jongeren in Kwetsbare Positie 2017- 3 jaar later											
Peildatum 01-01-2020		PRO		VSO		VMBO		Entree		Totalen	
Startaantal		99		153		280		173		705	
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		94	100%	121	100%	268	100%	144	100%	627	100,00%
waarvan:											
Aantal startkwalificatie		5	5%	10	8%	142	53%	45	31%	202	32,22%
Aantal lopende schoolinschrijving		40	43%	24	20%	84	31%	29	20%	177	28,23%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	4	4%	6	5%	6	2%	14	10%	30	4,78%
	PRIO 2	2	2%	10	8%	5	2%	10	7%	27	4,31%
	PRIO 3	28	30%	27	22%	25	9%	32	22%	112	17,86%
	PRIO 4	1	1%	6	5%	1	0%	9	6%	17	2,71%
	PRIO 5	14	15%	38	31%	5	2%	5	3%	62	9,89%

Regio Alkmaar Lijst van Jongeren in Kwetsbare Positie 2018- 2 jaar later											
Peildatum 01-01-2020		PRO		VSO		VMBO		Entree		Totalen	
Startaantal		97		164		271		192		724	
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		92	100%	141	100%	265	100%	172	100%	670	100,00%
waarvan:											
Aantal startkwalificatie		2	2%	5	4%	5	2%	4	2%	16	2,39%
Aantal lopende schoolinschrijving		53	58%	38	27%	232	88%	95	55%	418	62,39%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	3	3%	26	18%	11	4%	8	5%	48	7,16%
	PRIO 2	2	2%	8	6%	9	3%	10	6%	29	4,33%
	PRIO 3	22	24%	17	12%	5	2%	37	22%	81	12,09%
	PRIO 4	1	1%	4	3%	1	0%	4	2%	10	1,49%
	PRIO 5	9	10%	43	30%	2	1%	14	8%	68	10,15%

Regio Alkmaar Lijst van Jongeren in Kwetsbare Positie 2019- 1 jaar later											
Peildatum 01-01-2020		PRO		VSO		VMBO		Entree		Totalen	
Startaantal		97		138		306		221		762	
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/overleden)		95	100%	128	100%	306	100%	213	100%	742	100,00%
waarvan:											
Aantal startkwalificatie		0	0%	3	2%	0	0%	0	0%	3	0,40%
Aantal lopende schoolinschrijving		51	54%	42	33%	284	93%	140	66%	517	69,68%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	8	8%	26	20%	6	2%	22	10%	62	8,36%
	PRIO 2	7	7%	9	7%	3	1%	12	6%	31	4,18%
	PRIO 3	22	23%	19	15%	3	1%	25	12%	69	9,30%
	PRIO 4	2	2%	4	3%	1	0%	9	4%	16	2,16%
	PRIO 5	5	5%	25	20%	9	3%	5	2%	44	5,93%

Tabel 22

In bovenstaande tabellen kunnen we zien waar de groep JIKP uit 2017, 2018 en 2019 nu (peildatum 1 januari 2020) zit.

Van de groep uit 2017 heeft inmiddels 32,22 een startkwalificatie en 28,23% zit nog op school. Bij elkaar gaat het dan om 60,45%.

Van de groep uit 2018 heeft 2,39% een startkwalificatie en 62,39% zit nog op school (bij elkaar 64,78%).

Van de groep uit 2019 heeft 0,40% een startkwalificatie en 69,68% zit nog op school (bij elkaar 70,08%).

We kunnen daarmee vaststellen dat het percentage JIKP die een startkwalificatie haalt dan wel op school zit in de afgelopen jaren met 9,63% is gestegen.

Regio Westfriesland:

Regio Westfriesland Lijst van Jongeren in Kwetsbare Positie 2017 - 3 jaar later											
Peildatum 01-01-2020		PRO		VSO		VMBO		Entree		Totale	
Startaantal		92		100		341		115		648	
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/over)		86	100%	80	100%	322	100%	98	100%	586	100%
waarvan:											
Aantal startkwalificatie		17	20%	9	11%	178	55%	24	24%	228	39%
Aantal lopende schoolinschrijving		21	24%	14	18%	79	25%	19	19%	133	23%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	7	8%	13	16%	22	7%	17	17%	59	10%
	PRIO 2	1	1%	1	1%	7	2%	2	2%	11	2%
	PRIO 3	29	34%	15	19%	26	8%	28	29%	98	17%
	PRIO 4	3	3%	1	1%	0	0%	2	2%	6	1%
	PRIO 5	8	9%	27	34%	7	2%	5	5%	47	8%
	(leeg)					3	1%	1	1%	4	1%
Een aantal mensen waren op het opvraagmoment ingeschreven, maar nu vsv'er											

Regio Westfriesland Lijst van Jongeren in Kwetsbare Positie 2017 - 2 jaar later											
Peildatum 01-01-2020		PRO		VSO		VMBO		Entree		Totale	
Startaantal		100		95		293		65		553	
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/over)		98	100%	88	100%	282	100%	57	100%	525	100%
waarvan:											
Aantal startkwalificatie		6	6%	5	6%	23	8%	2	4%	36	7%
Aantal lopende schoolinschrijving		47	48%	17	19%	209	74%	29	51%	302	58%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	5	5%	16	18%	13	5%	8	14%	42	8%
	PRIO 2	4	4%	8	9%	11	4%	1	2%	24	5%
	PRIO 3	31	32%	15	17%	21	7%	11	19%	78	15%
	PRIO 4	1	1%	2	2%	1	0%	2	4%	6	1%
	PRIO 5	3	3%	25	28%	3	1%	3	5%	34	6%
	(leeg)	1	1%			1	0%	1	2%	3	1%

Regio Westfriesland Lijst van Jongeren in Kwetsbare Positie 2017 - 1 jaar later											
Peildatum 01-01-2020		PRO		VSO		VMBO		Entree		Totalen	
Startaantal		79		93		270		77		519	
Aantal monitoren (excl. 23jr/verhuisd/over)		77	100%	89	100%	267	100%	75	100%	508	100%
waarvan:											
Aantal startkwalificatie		0	0%	4	4%	2	1%	2	3%	8	2%
Aantal lopende schoolinschrijving		45	58%	30	34%	239	90%	33	44%	347	68%
Aantal werk/uitkering per prio	PRIO 1	7	9%	12	13%	4	1%	8	11%	31	6%
	PRIO 2	2	3%	5	6%	4	1%	8	11%	19	4%
	PRIO 3	19	25%	12	13%	4	1%	16	21%	51	10%
	PRIO 4	2	3%	1	1%	3	1%	0	0%	6	1%
	PRIO 5	1	1%	25	28%	10	4%	5	7%	41	8%
	(leeg)	1	1%	0	0%	1	0%	3	4%	5	1%

Tabel 23

In bovenstaande tabellen kunnen we zien waar de groep JIKP uit 2017, 2018 en 2019 nu (peildatum 1 januari 2020) zit.

Van de groep uit 2017 heeft inmiddels 39% een startkwalificatie en 23% zit nog op school. Bij elkaar gaat het dan om 62 %.

Van de groep uit 2018 heeft 7% een startkwalificatie en 58 % zit nog op school (bij elkaar 65%).

Van de groep uit 2019 heeft 2% een startkwalificatie en 68% zit nog op school (bij elkaar 70,%).

We kunnen daarmee vaststellen dat het percentage JIKP die een startkwalificatie haalt dan wel op school zit in de afgelopen jaren met 8 % is gestegen.

2.11. Conclusies

De VSV cijfers zijn de afgelopen jaren, na een jarenlange daling weer in een stijgende lijn terecht gekomen.

Uit een uitvraag onder RMC-regio's die het ministerie van OCW heeft gedaan komt een beeld naar voren dat de stijging te maken heeft met verschillende oorzaken:

- aantrekkende economie (jongeren gaan eerder van school en aan het werk, de zogenoemde groenpluk)
- aantallen nieuwkomers zijn gestegen; onder hen is een groep die niet in het VO of MBO mee kan komen, zij tellen (in tegenstelling tot jongeren in het PRO of VSO) wel mee als VSV-er
- toelatingsrecht, niveauverschil te groot; jongeren die vanuit het PRO of het VSO via de Entree opleidingen doorstromen naar het MBO2 lopen een verhoogde kans om daar uit te vallen
- persoonsgebonden factoren, multi-problematiek neemt toe

3. Bijlage Aansluitende agenda's/programma's

Overzicht Regionale Beleidsdocumenten, die inhoudelijk een relatie hebben met het Programma VSV en JIKP 2021-2024	
Naam	Kwaliteitsagenda Horizon College
Raakvlakken	• Ondersteuning van kwetsbare studenten en aansluiting op hulpverlening • Verbeteren aansluiting op PRO en VSO, warme overdracht • Entree op meer plekken beschikbaar • Doorstroom/slagingspercentage anderstaligen verbeteren • Ontwikkeling doorlopende leerwegen en versterking LOB²² • Meer maatwerk en verbetering tussentijds overstappen • Meer BPV-plekken
Naam	Kwaliteitsagenda Clusius College
Raakvlakken	• Betere voorlichting op inhoud opleiding en perspectief op werk • Regionale aanpak verzuim in samenspraak met Horizon College, en ROC Kop • Afspraken met bedrijfsleven over aanbod baan in combinatie met BBL • Financiële belemmeringen weghalen voor studenten • Ondersteuning versterken en samenwerken met zorg, RPA, SWV • Begeleiden bij eerste stappen op arbeidsmarkt van studenten • Exit gesprekken voeren
Naam	Ondersteuningsplan SWV NK
Raakvlakken	• Maatwerk in samenwerking tussen Onderwijs, jeugdhulp, Zorg, Stage, Werk • Maatwerk in diplomering en certificering • Interprofessioneel samenwerken • Goede begeleiding van overgangen • Thuiszittersaanpak
Naam	Ondersteuningsplan SWV WF
Raakvlakken	• Samenwerken op voorkomen van verzuim • Thuiszittersaanpak • Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt • Aansluiting VSO en PRO op vervolgonderwijs • Verkenning van werkzame instrumenten (bijv. coaching bij overstap)
Naam	Regionale Arbeidsmarktagenda (2019-2025) en Regionale uitvoeringsagenda 2019-2020)
Raakvlakken	• Kenniskring Verzuim • Kenniskring Kwetsbare jongeren • Pilot Maatschappelijke Diensttijd

²² Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding

	• Pilot Praktijkleren met praktijkverklaringen in het MBO • Jongerentop
Naam	Transformatieplan Jeugdhulp regio Alkmaar
Raakvlakken	• Kwetsbare jongeren • Jongeren die jeugdhulp nodig hebben
Naam	Uitvoeringsagenda Passend Onderwijs en Jeugd regio Alkmaar
Raakvlakken	• Toeleiding naar passende vorm van onderwijs en / of jeugdhulp snel n laagdrempelig • Preventieve aanpak verzuim • Maatwerk • Multidisciplinair samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulp • Onderwijs Zorg Arrangementen voor het MBO
Naam	Ontwikkelagenda Onderwijs Jeugdhulp Westfriesland
Raakvlakken	• Inzet School Maatschappelijk Werk / Jeugd en Gezinswerker op school • Inzet GGZ in de school • Inzet jongerenwerk op school • Terugdringen thuiszitters • Inzet voor anderstaligen (trauma, extra taal, sport) • Inzet voor hoogbegaafde leerlingen • Overstap VO naar vervolgonderwijs, dagbesteding, arbeidsmarkt

4. Bijlage Streefcijfers Rijk

	streefpercentages				
	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Vo onderbouw	0,26%	0,22%	0,18%	0,14%	0,10%
Vmbo bovenbouw	0,95%	0,94%	0,92%	0,91%	0,90%
Havo/vwo bovenbouw	0,30%	0,28%	0,25%	0,23%	0,20%
Niveau 1	22,80%	22,60%	22,40%	22,20%	22,00%
Niveau 2	9,71%	9,58%	9,45%	9,33%	9,20%
Niveau 3	3,99%	3,89%	3,80%	3,70%	3,60%
Niveau 4	3,34%	3,25%	3,17%	3,08%	3,00%

Tabel 24